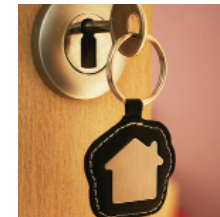

2010

J A A R V E R S L A G

Beroepsvereniging van het Krediet

De BVK is lid van de Belgische Federatie van de financiële sector

BVK

Beroepsvereniging van het Krediet

JAARVERSLAG
2010

1	De Beroepsvereniging van het Krediet	5
	Een representatieve en gespecialiseerde gesprekspartner	5
	In hervorming	6
	De leden van de BVK	6
	De evolutie van het ledenbestand	6
	De dienstverlening aan de leden: een ontmoetingspunt voor de financiële sector	7
	Informatie en vorming	7
	Lobbying op regionaal, federaal en Europees niveau	9
	Communicatie	10
	De dienstverlening aan de consument : verantwoord krediet	10

2	Verslag van de Voorzitter van het Directiecomité	11
----------	---	-----------

3	De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren	15
	Situatieschets	15
	De markt van het hypothecaire krediet	17
	Evolutie van de kredietactiviteit en de gemiddelde bedragen	17
	Opsplitsing van de productie volgens bestemming	19
	Opsplitsing van de productie volgens soort rentevoet	21
	De markt van het consumentenkrediet	22
	Het consumentenkrediet in zijn geheel	22
	De verrichtingen op afbetaling	24
	De kredietopeningen	25
	Een motor voor de economie	26

4

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet	27
Hervorming van de wetgeving inzake consumentenkrediet	27
Een ingrijpende herziening van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet	27
Een hervorming die verder gaat dan wat in de Europese Richtlijn is bepaald	28
Een hervorming die een verlengde krijgt in de maatregelen ter uitvoering van de wet	29
Conclusie	30

5

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet	31
Weinig reden voor een aanpak van de reglementering inzake hypothecair krediet	31
Fiscaliteit van de kredietovereenkomsten en de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving	32
Noodzaak van een verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving	33
De wet inzake de mede-eigendom houdt rekening met de belangen van de hypotheekondernemingen	33
De wet op de openbare verkoop voorziet in een welkome vereenvoudiging	33
Een gezamenlijke inspanning van notarissen en hypotheekondernemingen voor het versterken van de financiële vaardigheid van de kandidaat-kredietnemer	34
Schuldsaldoverzekeringen en risicopersonen – Een goed bedoelde maar weinig coherente wet	34
De Europese Commissie treedt naar buiten	34
Aanverwante wetgeving :	35
De wet betreffende de marktpraktijken	35
Centraal Bestand van Berichten van beslag	35

6

De organen van de Vereniging	37
Directiecomité	37
Secretariaat	38
Technische commissies	40
Ledenlijst	43

De Beroepsvereniging van het Krediet

Een representatieve en gespecialiseerde gesprekspartner

De BVK vertegenwoordigt als beroepsvereniging de sector van het krediet aan particulieren, d.i. het consumentenkrediet en het hypothecaire krediet.

Zij is stichtend lid van de **Belgische Federatie van de Financiële sector – Febelfin**, samen met de Belgische Vereniging van Banken en Beursvennootschappen (BVB), de Belgische Leasing Vereniging (BLV), de Belgische Vereniging van Asset Managers (BEAMA) en de Belgische Vereniging van Beursleden (BVBL).

Febelfin werd opgericht in maart 2003 met als doel

- **efficiënter, coherenter en toekomstgericht** op te treden ter bevordering van de belangen van de financiële sector en het Belgisch financiewezen;
- iedere "**specialisatie**" uit de financiële sector toe te laten haar standpunt te verwoorden en haar belangen op zo efficiënt mogelijke wijze te verdedigen;
- **synergie** tot stand te brengen.

In hervorming

Nadat eind 2009 de statuten van Febelfin formeel werden gewijzigd, werden deze wijzigingen verder geconcretiseerd in 2010. De federatie werd intern geherstructureerd. Onder leiding van de gedelegeerd bestuurder, daarin bijgestaan door de algemeen directeur en de secretaris-generaal, werden drie business lines (Commercial Banking - Financial Markets & Infrastructure - Asset Management & Private Banking), en drie support lines (Risk Affairs - Social Affairs & Training - Economic Affairs) opgericht. De secretaris-generaal van de BVK werd tevens aangesteld als Director Commercial Banking.

Niettegenstaande het interne bestuur van de BVK autonoom georganiseerd blijft, werd de BVK logischerwijze in de business line Commercial Banking ondergebracht. Bij elke business line en support line werd ook een begeleidend level I comité opgericht dat samengesteld is uit hoge vertegenwoordigers van de leden. Zo werd eind 2010 het Comité Commercial Banking opgericht onder voorzitterschap van Dhr. Danny De Raymaecker (KBC Bank). Het beslissingsorgaan van de BVK is gelijkgesteld aan een Level II comité. De technische commissies van de BVK zijn level III comités.

De herstructurering zal het mogelijk maken om in de toekomst nog nauwer samen te werken onder de koepel van Febelfin. Daardoor zal de BVK haar opdrachten nog beter kunnen uitvoeren.

Eind 2010 werden ook de statuten van de BVK gewijzigd. Het Directiecomité van de BVK, dat voortaan Raad van Bestuur zal heten, zal vanaf 2011 specifiek bevoegd worden voor het algemeen strategisch beleid met betrekking tot het doel van de Vereniging. Het Bureau, dat uitgebreid wordt tot maximaal 8 leden, zal onder meer bevoegd zijn voor de uitvoering van de strategische beslissingen die genomen worden door de Raad van Bestuur en voor het dagelijks beheer van de Vereniging.

De leden van de BVK

De **59 BVK-leden** (op 31 december 2010) maken samen meer dan 95% uit van de Belgische markt van het consumentenkrediet en ongeveer 90% van de Belgische markt van het hypothecaire krediet.

De bij de BVK **aangesloten financiële instellingen** zijn :

- banken;
- verzekeringsmaatschappijen;
- financiële instellingen, waarvan sommige bovendien leasing verstrekken;
- hypothecaire ondernemingen;
- kredietverzekeraars;
- distributie-ondernemingen of filialen van distributie-ondernemingen die erkend zijn om consumentenkredieten te verstrekken;
- ondernemingen die accreditief- en kredietkaarten uitgeven.

De evolutie van het ledenbestand

Nieuwe leden :

- INTERNATIONAL CARD SERVICES BV

Einde lidmaatschap :

- NISSAN FINANCE BELGIUM N.V. (overname door ALPHA CREDIT N.V.)
- VIVIUM N.V. (stopzetting van zijn hypothecaire portefeuille)
- NEOFIN N.V. (schrapping van zijn erkenning)

Er waren ook enkele naamswijzigingen:

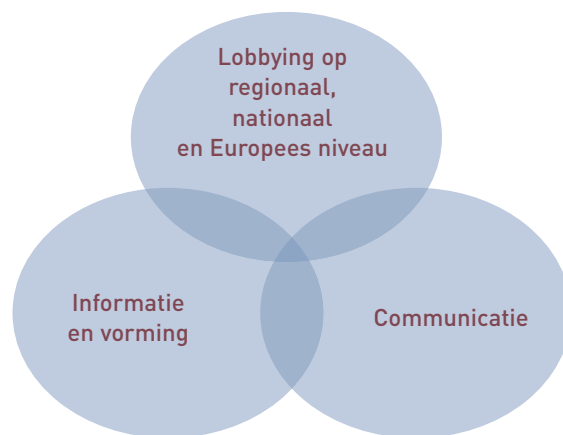
PATRONALE HYPOTHEEK MAATSCHAPPIJ N.V. werd PATRONALE LIFE N.V.
KBC PINTO SYSTEMS N.V. werd KBC CONSUMER FINANCE N.V.

De dienstverlening aan de leden: een ontmoetingspunt voor de financiële sector

Dankzij haar openheid en de verscheidenheid aan leden vormt de BVK als vanzelfsprekend een bevoorrecht ontmoetingspunt voor de Belgische markt van de kredietverlening aan particulieren en haar waarnemers. De BVK heeft de volgende drie kernopdrachten die raakvlakken vertonen:

A. Informatie en vorming

De eerste opdracht van de BVK betreft de informatieverstrekking aan en de opleiding van haar leden. De informatie heeft betrekking op de meer algemene en de technische aspecten van de kredietverlening aan particulieren. De hoge kwaliteit van die informatie is het gevolg van de doelbewuste toespitsing van de bekwaamheden van de BVK op één welomschreven materie.

WAT ?	HOE ?
Informatie over wets- en reglementsbevestigingen, actualiteit, en gedetailleerde statistieken	flashberichten vademecum website technische commissies studiedagen

WAT?

1. Informatie over actualiteit, wets- en reglementsbepalingen

De BVK volgt de politieke, economische en juridische ontwikkelingen in de sector op de voet en informeert de leden daarover via diverse kanalen. In de loop van 2010 werd ruime documentatie toegezonden betreffende technische aangelegenheden die van bijzonder belang zijn voor de sector, zoals bijvoorbeeld de evolutie van de maximale jaarlijkse kostenpercentages, de regelgeving in verband met groene leningen, alsook informatie over de contacten met de controleautoriteiten, de toezichhoudende overheden en de bevoorrechte partners.

2. Gedetailleerde statistieken

Op vlak van het consumentenkrediet worden de leden op de hoogte gehouden van de maandelijkse productiecijfers en de halfjaarlijkse productie- en omloopstatistieken op basis van de aangiften bij de FOD Economie.

Ook voor het hypothecair krediet worden maandelijkse en driemaandelijke productie- en omloopstatistieken bekendgemaakt. Sinds 2009 wordt ook een nieuwe « kredietbarometer » opgevolgd, die, voor ongeveer 80% van de markt van het hypothecair krediet, bij het begin van elke maand de tendens van de voorbije maand weergeeft.

Tot slot worden eenmaal per jaar individuele statistieken (minstens één jaar oud) met betrekking tot de marktaandeelen ter beschikking van de leden gesteld.

HOE?

1. Flashberichten

Aan de hand van elektronische flashberichten worden de leden geïnformeerd over de actualiteit met betrekking tot het krediet aan particulieren en over de ontwikkelingen bij de BVK en de acties die zij onderneemt. Deze flashes worden als informatiebron erg op prijs gesteld door onze leden.

2. Website

De website bestaat uit een deel dat toegankelijk is voor het publiek en een deel dat alleen voor de leden is bestemd. Op de website vindt men onder meer de gedragsregels die gelden voor de sector, evenals uitgebreide statistieken en allerhande nuttige informatie.

3. Technische commissies

Diverse technische commissies verlenen assistentie aan het Directiecomité. Samen met het Directiecomité vormen zij het hart van de vereniging. In de maandelijkse vergaderingen stellen talrijke specialisten van de leden hun bekwaamheid en tijd ten dienste van de sector. Die commissies vormen gespecialiseerde teams voor de ontwikkeling van creatieve en innovatieve voorstellen en/of oplossingen voor de juridische of andere problemen waarmee de leden dagelijks kunnen worden geconfronteerd.

4. Studiedagen

Op 22 juni werd een workshop gehouden gewijd aan de wijziging van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet.

Er werd dieper ingegaan op talrijke vragen die in de weken tevoren door de leden werden gesteld met betrekking tot de nieuwe wet op het consumentenkrediet.

Daarnaast werd op 19 oktober traditioneel de jaarlijkse studiedag georganiseerd in het auditorium van de NBB. Dit jaar werd bijzondere aandacht besteed aan de nieuwe wet op het consumentenkrediet. Volgende onderwerpen kwamen aan bod :

- de analyse van de recentste evolutie in de markt van het krediet aan particulieren;
- de indicatieve waarde van GSM-schulden als voorloper van mogelijke kredietschulden;
- de inwerkingtreding van het Centraal Bestand van Berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling;
- de Europese agenda inzake « Responsible Lending & Borrowing »;
- de economische vooruitzichten voor de kredietsector in België;
- de wet van 13 juni 2010 tot wijziging van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet en zijn ontwerpen van koninklijke besluiten.

B. Lobbying op regionaal, federaal en Europees niveau

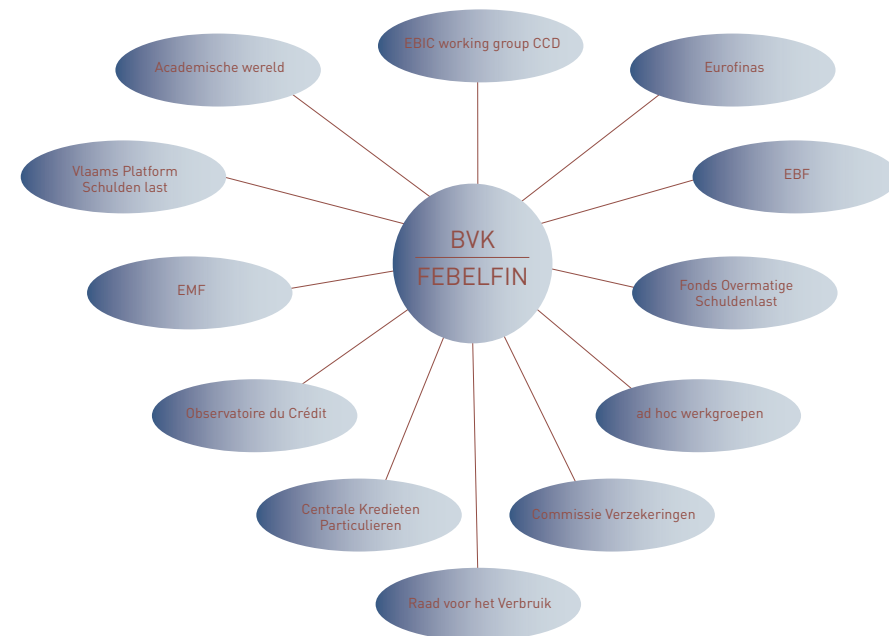
De BVK is een erkend gesprekspartner van de politieke en toezichhoudende overheden, de overige beroepsverenigingen en -federaties in de financiële sector, de consumentenorganisaties en andere stakeholders.

Zij neemt regelmatig contact met de politieke besluitvormers en met de toezichhouders in verband met bepaalde thema's, en heeft op permanente basis zitting in de Raad voor het Verbruik, de Commissie voor Verzekeringen, het Begeleidingscomité van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren en het Begeleidingscomité van het Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast.

Door het toenemende gewicht van de Europese regelgeving is de BVK ook bijzonder actief op Europees niveau, als lid van EUROFINAS (de Europese belangenvereniging voor consumentenkrediet) en EMF (de Europese Hypothecaire Federatie) en stelt zij haar expertise ter beschikking bij de voorbereiding van nieuwe aanbevelingen en richtlijnen. De BVK nam onder meer het voorzitterschap op zich van de werkgroep die op het niveau van EBIC de omzetting van de richtlijn inzake consumentenkrediet begeleidde.

Op regionaal niveau is de BVK vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van de VZW Observatoire du Crédit et de l'Endettement en is zij lid van het Vlaams Platform Schuldoverlast.

Tot slot is zij vertegenwoordigd in het Bemiddelingscollege en in het Begeleidingscomité van de Bemiddelingsdienst Banken-Krediet-Beleggingen.

C. Communicatie

Transparantie is een belangrijke waarde binnen de sector. Daarom organiseert de BVK regelmatig persconferenties en publiceert zij persberichten over interessante ontwikkelingen op de markt van de kredieten aan particulieren. Via de perswoordvoerder van Febelfin, Mevrouw Pamela Renders, blijft de BVK een vast aanspreekpunt voor duiding over sectoraangelegenheden op radio, televisie en in de schrijvende pers.

Als sectororganisatie vervult de BVK tevens een informatieve rol ten aanzien van de consument als aanvulling op de informerende taak van elke kredietgever. De website van de BVK verschaft verduidelijking over de belangrijke stappen bij het aangaan van een krediet, de borgstelling, de fiscale voordelen, enz. In het kader van de strijd tegen schuldoverlast wordt ook een instrument ter beschikking gesteld dat de gezinnen kan helpen bij hun budgetbeheer. Op die manier moet de consument in staat zijn weloverwogen beslissingen te nemen en zijn kennis over alle fasen van de kredietverlening te verbeteren.

Tevens zijn de leden van de BVK gebonden door een gedragscode met betrekking tot de precontractuele fase voor hypothecaire kredieten. Die gedragscode strekt ertoe de consument op een correcte en uniforme wijze te informeren over de voorwaarden van hypothecaire kredieten, zodat hij makkelijker de beste aanbiedingen kan vergelijken.

De dienstverlening aan de consument : verantwoord krediet

In 2009 werd een nieuwe gedragscode voor verantwoorde kredietverlening opgesteld die bestaat uit tien principes die de volledige kredietcyclus beslaan, van het eerste contact met de klant tot het beheer van een eventuele betalingsachterstand. Het is de bedoeling de klanten ondubbelzinnig te informeren en ze te begeleiden, hun kredietwaardigheid te onderzoeken en wanbetalingen te voorkomen en te beheren. Hiermee levert de sector een concrete bijdrage tot het herstel van het vertrouwen van de klant in zijn kredietgever. De BVK heeft zich ertoe verbonden om via haar overleg- en beslissingsorganen haar leden permanent ertoe aan te zetten om de code op het terrein in acht te nemen.

22

Verslag van de Voorzitter
van het Directiecomité

Verslag van de Voorzitter van het Directiecomité

Hoewel het jaar 2010 nog niet het einde van de wereldwijde economische crisis, die twee jaar geleden begon, heeft ingeluid, stelt men toch vast dat de markt van kredieten aan particulieren het niet slecht gedaan heeft, vooral dan voor de hypothecaire kredieten waarvan de productie zowel in aantal als in bedrag hoger is dan in 2009.

Deze groei waarover we ons enkel kunnen verheugen is voornamelijk begunstigd door de voortdurende daling van de rentevoeten die vele kandidaat kopers er toe aangezet heeft om dit jaar de stap te wagen.

Als de vooruitzichten voor de hypothecaire kredietmarkt dan al eerder positief zijn, is het toch wenselijk om de voorstelling van zaken te temperen als zouden de kredietgevers de daling van de rentevoeten onvoldoende doorrekenen aan de cliënteel en de toenemende winstmarges opstapelen.

De rentevoeten voor hypothecaire kredieten vergelijken met de rentevoeten voor OLO's op 10 jaar is een te simplistische zienswijze die geen rekening houdt met de integrale kosten die de kredietgevers moeten opnemen in de berekening van hun marges, zoals de liquiditeitspremie (die sedert de crisis enkel toenam), de 'capkosten', de werkelijke kost van een vervroegde terugbetaling vergeleken met een al te beperkte wederbeleggingsvergoeding, alsook de verkoops- en beheerkosten van het product.

Ondanks de spanningen die de politieke wereld bezig hielden, heeft het parlement op het nippertje nog voor het einde van de legislatuur **de wijziging van de wet op het consumentenkrediet** goedgekeurd, waarmee de bepalingen van de Europese richtlijn uit 2008 in Belgisch recht werden omgezet.

Het doel dat de Europese Commissie met deze richtlijn nastreefde, beoogt een echte gemeenschappelijke markt te creëren door maximaal de concurrentievervalsingen tussen de kredietgevers uit de Lidstaten te elimineren om aldus de groei van de grensoverschrijdende kredietverlening te stimuleren. Aldus voorziet de Europese richtlijn **een gerichte maximale harmonisatie** die beperkt is tot enkele sleutelthema's van het consumentenkrediet. De nationale wetgever beschikt over geen enkele bewegings-

Verslag van de Voorzitter van het Directiecomité

ruimte voor deze sleutelthema's, waarvan de geharmoniseerde bepalingen ongewijzigd moesten omgezet worden. Jammer genoeg zijn de domeinen met een maximale harmonisatie beperkt, waardoor de Lidstaten in alle vrijheid verdergaande maatregelen kunnen nemen in de domeinen die niet geharmoniseerd zijn. **De Belgische wetgever heeft dan ook niet nagelaten om de verplichtingen van de kredietgevers te verstrengen en de verbodsbepalingen te vermenigvuldigen onder het voorwendsel van een betere bescherming van de meest kwetsbare consumenten.**

Aldus valt **niet alleen te betreuren dat de richtlijn niet slaagt in haar eerste doelstelling** om de markt van het consumentenkrediet in Europa open te trekken en te ontwikkelen, maar ook dat de omzetting van deze richtlijn bij ons geleid heeft tot **een wetgeving die nog dwingender en zwaarder** is en die de financiële actoren gevestigd in België (of die overwogen er zich te vestigen) aanzienlijk in hun activiteit belemmert.

Het is jammer dat de overheid de gelegenheid niet te baat heeft genomen om **het doel van de Belgische regelgeving inzake consumentenkrediet grondig te hertekenen**, namelijk de bevordering van de goede werking van de kredietmarkt mits een doelgerichte bescherming van de gemiddelde consument. Deze visie impliceerde natuurlijk dat de beperkingen, de verbodsbepalingen en de sancties die onze regelgeving kenmerken in vraag werden gesteld, om vervolgens een systeem te ontwikkelen dat voor alle actoren, consumenten en kredietgevers, evenwichtiger en rechtvaardiger zou zijn.

Maar helaas is de nieuwe wet de omgekeerde richting ingeslagen en zal ze uiteindelijk leiden tot **een « overbescherming » van de consument en tot een verstrenging van de verplichtingen ten laste van de kredietgevers.**

De nieuwe wettekst is in werking getreden op 1 december 2010 en **de sector heeft aanzienlijke bedragen en enorm veel energie geïnvesteerd** om tijdig de noodzakelijke aanpassingen te doen aan contracten, informaticasystemen en processen voor de toekenning en het beheer van kredieten.

De toekomst zal uitwijzen of deze hervorming een bijdrage zal leveren tot de ontwikkeling van een grensoverschrijdende markt van consumentenkrediet.

Op Europees niveau hopen we sterk dat de Commissie **niet dezelfde minimalistische weg zal inslaan voor hypothecair krediet** en dat zij zich zal vastbijten in een zo groot

mogelijke harmonisatie van de principes die het hypothecair krediet regelen, waarvan het grensoverschrijdend marktaandeel tot nog toe bijna onbestaande en ontoepasbaar lijkt.

Onze beroepsvereniging blijft bijzondere aandacht besteden aan het thema van **« verantwoord krediet »**, beter gekend bij de Europese Commissie onder de noemer **« Responsible Lending and Borrowing »**.

Onze bekommernis in dit domein vertaalt zich door concrete engagementen en specifieke initiatieven die **het vertrouwen van de consument** in de financiële actoren **wil herstellen.**

Zo laat de dagdagelijkse toepassing van **onze gedragscode voor verantwoord krediet** door onze instellingen toe om de consument in volledige transparantie te informeren en te begeleiden in zijn relatie met zijn kredietgever.

Deze code kreeg een wijde verspreiding in de verkooppunten van onze leden, met inbegrip van de tussenpersonen die met onze leden werken. Onze overleg- en beslissingsorganen spannen zich in om de toepassing van deze code bij onze leden aan te bevelen en te stimuleren.

De zorg voor verantwoord krediet impliceert onder andere een zo volledig mogelijke informatie over de financiële situatie van de aanvrager. Daarom pleit onze Vereniging sinds vele jaren voor **een uitbreiding van de gegevens in de Centrale voor Kredieten aan Particulieren** met sommige « niet-financiële » schulden.

Uit de analyse van de dossiers van collectieve schuldenregeling door het Observatoire du Crédit et de l'Endettement en door het Vlaams Centrum Schuldbemiddeling blijkt dat één op de drie consumenten in een collectieve schuldenregeling geen enkel achterstallig krediet heeft, maar geconfronteerd wordt met een aanzienlijke schuldenlast bij telefoonmaatschappijen en/of energieleveranciers. Onze leden verheugen zich bijgevolg over het initiatief dat genomen werd door de voogdijministers om onderzoek te starten naar de uitbreiding van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren met gegevens over achterstalligen in de telecomsector. Wij hopen dat deze maatregel snel zal worden geconcretiseerd en aangevuld met andere initiatieven in dezelfde zin.

Het belang dat de sector toekent aan verantwoord krediet komt eveneens tot uiting in de steun die onze Vereniging geeft aan de **ontwikkeling van een prudentiële omkadering van het statuut voor tussenpersonen in hypothecair krediet**. Wij denken dat een reglementering met minimale criteria voor de beroepsbekwaamheid van tussenpersonen een prioriteit is voor de bescherming van de hypothecaire kredietnemer. In die zin sluiten we ons aan bij de grote lijnen van het voorstel dat de Europese Commissie heeft gedaan in zijn 'Working Paper' voor verantwoord krediet.

En aangezien de CBFA het enige orgaan wordt dat bevoegd is voor de erkenningen ter controle van alle financiële marktspelers in België, geven wij onze actieve steun en medewerking aan de actualisering van het voorontwerp van wet dat de CBFA daarover drie jaar geleden heeft opgesteld.

Binnen het domein van het hypothecair krediet is de sector verontrust door de idee om voor consumenten een beschermingsregime **te bepalen dat gemeenschappelijk is aan dat van het consumentenkrediet**. De sector deelt geenszins de visie van de initiatiefnemers van dit voorstel. Het hypothecair krediet onderscheidt zich fundamenteel van het consumentenkrediet in die zin dat de burger zelf een **woningkrediet ziet als een investering en een spaarproduct op lange termijn** en niet als een krediet. Rekening houdend met de diverse subsidies die de overheden toekennen aan woningkrediet, erkennen die zelfde overheden de verschillen in concept tussen hypothecair krediet en consumentenkrediet. Zelfs Europa heeft op geen enkel ogenblik deze twee materies willen hergroeperen en blijft werken in de richting van twee gescheiden reglementeringen.

We stellen ten andere vast dat **de hypothecaire kredietgevers reeds werken in een kader dat een groot aantal gevoelige aspecten regelt** zoals het voorkomen van overmatige schuldenlast, de bescherming van het privéleven, de reclame, de eerlijke concurrentie en de correcte tarifiering van het product.

We herinneren er tot slot aan dat de hypothecaire kredietgevers reeds door de **gedragscode** pertinente en adequate maatregelen hebben genomen om de consument te informeren, om zijn terugbetalingscapaciteit te analyseren, om betalingsmoeilikheden te voorkomen en, als ze zich toch voordoen, om de consument te helpen met het zoeken van een oplossing rekening houdend met zijn rechten.

Bij wijze van conclusie herinneren we aan onze engagementen om ons te bekommeren over onze klant en hem te helpen om een verstandige beslissing te nemen op basis van een geheel aan informatie en toelichting die we geven over het voorgestelde en aan zijn noden aangepaste krediet. **Het is in het gemeenschappelijk belang van de sector en de consument om het verantwoord krediet te bevorderen dat daarenboven een toegevoegde waarde heeft voor onze economie.**

Midden augustus heeft onze Secretaris-generaal, Piet Van Baeveghem, die sinds 2 mei 2007 ten dienste stond van de BVK, zijn beslissing bekendgemaakt om een nieuwe uitdaging aan te gaan. Ik dank Piet Van Baeveghem voor zijn gewaardeerde bijdrage aan talrijke dossiers en wij wensen hem veel succes toe met deze nieuwe functie. Op 1 november werd Ivo Van Bulck aangesteld als nieuwe secretaris-generaal. Ik dank in het bijzonder Ivo voor zijn snelle inwerking in de dossiers, maar evenzeer de volledige equipe, Christa Vanhoutte, Sandrine Clerckx, Frans Meel en Jo T'Jampens voor hun toewijding, hun beschikbaarheid en hun doeltreffendheid die waardevol en onmisbaar is voor de verwezenlijking van onze missie en onze doelstellingen.

MARIANNE DELBROUCK
Voorzitter van het Directiecomité

3

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

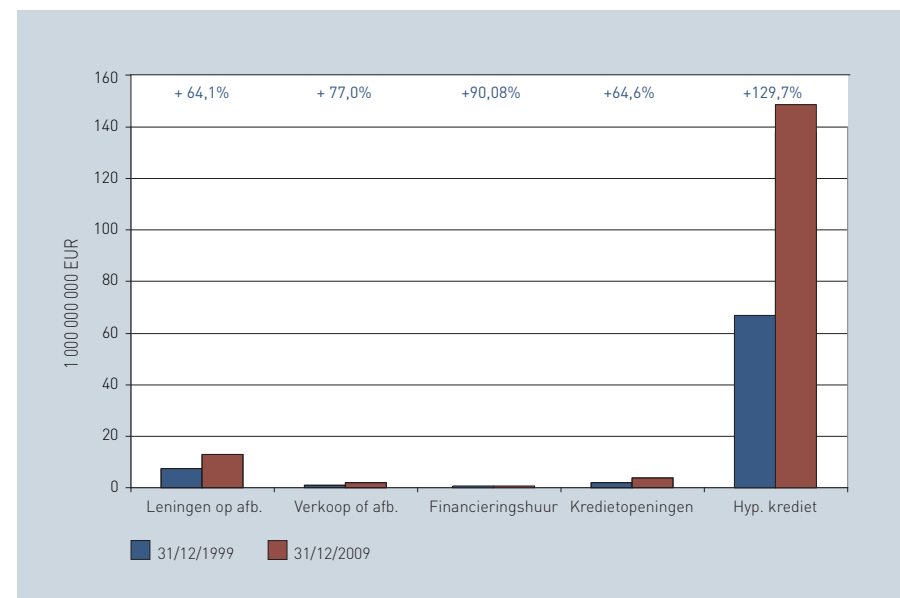
Situatieschets

Eind 2009 waren er in België **8,1 miljoen kredietovereenkomsten in omloop** voor particulieren, consumentenkredieten en hypothecaire kredieten samen. Iets meer dan **56,8% van de meerderjarige bevolking** heeft daarmee minstens één consumenten- of hypothecair krediet. Dit is een stijging met 4,5% sinds 2003. In de groep van 35- tot 44-jarigen heeft bijna 80% een krediet lopen. Een hoog percentage, dat evenwel lager ligt dan in 2007 (81,5%).

Grafiek 1

BRON : NBB, CBFA, ADSEI (100% VAN DE MARKT)

Evolutie van de portefeuille inzake krediet aan particulieren in de voorbije 10 jaar

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Uitgedrukt in Euro is de portefeuille inzake hypothecair krediet (152 miljard einde 2009) acht maal zo groot als de portefeuille inzake consumentenkrediet (19,8 miljard). Het valt eveneens op dat, in bedrag, de groei van het hypothecair krediet (+130% op 10 jaar) dubbel zo hoog ligt dan deze van het consumentenkrediet (+65%). Nog vermelden dat de inflatie over die zelfde periode ongeveer 22,5% bedroeg.

Deze Belgische marktcijfers tonen aan dat zowel het hypothecair krediet als het consumentenkrediet van groot belang zijn voor de economie en voor de consumenten, die er hun projecten mee kunnen realiseren. De cijfers van het voorbije jaar zullen aantonen dat krediet, of het nu de woningmarkt of de verkoop van nieuwe wagens betreft, de economie mee heeft ondersteund in deze economisch moeilijke tijden.

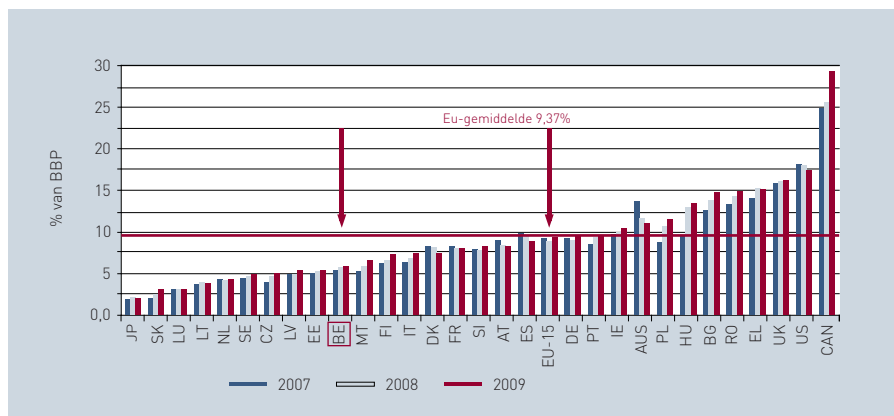
Wanneer we echter de vergelijking met andere Europese landen maken, kunnen we niet anders dan vaststellen dat België ver achterop hinkt op vlak van kredietverlening. Zowel wat het consumentenkrediet als het hypothecair krediet betreft, is het kredietbedrag per hoofd van de bevolking op dit ogenblik lager dan in een groot deel van de landen van het Europa van de 15. Ook een Europese vergelijking op basis van de omloop aan consumentenkrediet als percentage van het jaarlijkse BBP leidt tot de vaststelling dat België ver onder het Europese gemiddelde blijft.

De Belgische wetgeving behoort tot de strengste van Europa en werd nog verder aangescherpt door de wet van 13 juni 2010 tot wijziging van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, die op 1 december 2010 van kracht is geworden. De sector was en is nog steeds voorstander van een goede bescherming van de kredietnemer. Toch moet er zorg voor gedragen worden dat de regelgeving verantwoorde kredietverlening niet dermate aan banden legt dat de economie er de negatieve gevolgen van zou ondervinden.

Grafiek 2

BRON : EUROPEAN CREDIT RESEARCH INSTITUTE (ECRI)

Omloop inzake consumentenkrediet als percentage van het jaarlijks BBP

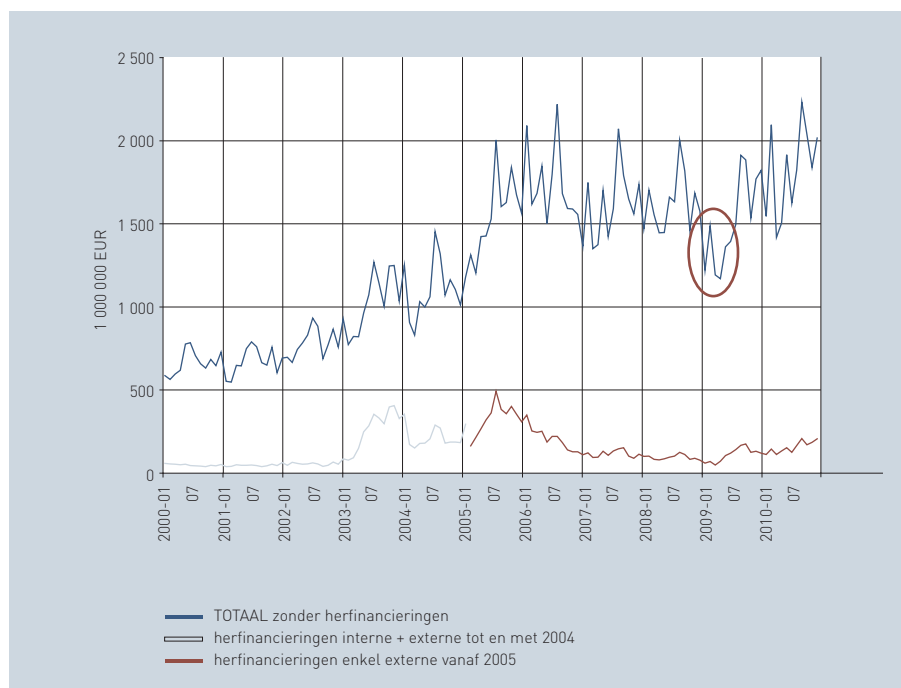
De markt van het hypothecaire krediet

Evolutie van de kredietactiviteit en de gemiddelde bedragen

Grafiek 1

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Productie – herfinancieringen versus realisaties zonder herfinancieringen (in miljoenen EUR) - evolutie ten opzichte van het voorgaande jaar

Om een reëel beeld van de markt van het hypothecaire krediet te krijgen, worden de **herfinancieringen** best uit de productiecijfers gehaald, wat in grafiek 1 is gebeurd. Sinds 2005, toen 1 op de 2 verrichtingen een herfinanciering betrof, is het belang van die herfinancieringen in dalende lijn gegaan, met nog slechts 1 op 10 verrichtingen in

2008. Door de sterk dalende rentevoeten waren er opnieuw iets meer in 2009 (1 op 7 verrichtingen). Dit bleef zo in de eerste drie kwartalen van 2010.

Na het uitzonderlijke jaar 2005, waarin de waarde van de productie buiten herfinancieringen met 47% was toegenomen ten opzichte van 2004, steeg de productie in 2006 nog nauwelijks met één tiende daarvan. In 2007 viel de productie in bedrag zelfs met bijna 4% terug ten opzichte van 2006, ondanks een betere tweede jaarhelft. 2008 startte nog hoopvol, met positieve cijfers ten opzichte van 2007 in het 1ste en 2de trimester. Maar, mede ingevolge een zeer slecht laatste trimester [-13% in toegekende bedragen en -5,5% in aantal nieuwe contracten], zag het totaalplaatje voor 2008 er negatief uit, met een daling van 2,2% in toegekende bedragen. Het jaar 2009 begon met een zeer zwak eerste trimester, maar dankzij een geleidelijke verbetering in de daarop volgende trimesters kon het jaar nog positief afgesloten worden, met een stijging met 1% ten opzichte van 2008. In de drie eerste trimesters van 2010 kon uiteindelijk opnieuw aangeknoopt worden met dubbele groeicijfers ten opzichte van de overeenstemmende trimesters van 2009.

Tabel 1

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Evolutie van de productie ten opzichte van het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Trimester	Evolutie in aantal contracten	Evolutie in verstrekte bedragen
Q 1 2009	-7,64%	-16,37%
Q 2 2009	-0,71%	-9,39%
Q 3 2009	+12,17%	+4,52%
Q 4 2009	+35,30%	+27,61%
Q 1 2010	+25,62%	+30,04%
Q 2 2010	+17,21%	+18,38%
Q 3 2010	+15,07%	+13,65%

Op die manier is de productie opnieuw op het hoogste niveau sinds de zeer sterke jaren 2005 en 2006 aanbeland. Het feit dat ook het aantal kredietaanvragen in het 2de en het 3de trimester van 2010 fors hoger ligt dan in de overeenstemmende trimesters van 2009 is veelbelovend voor de toekomst.

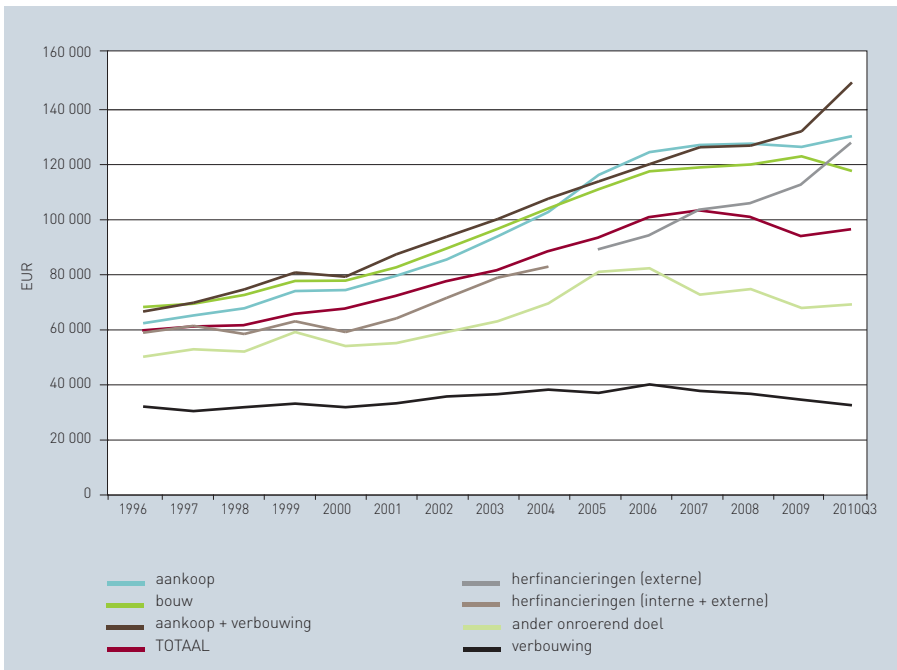
De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

De stijging van de productie in bedrag die in het verleden kon vastgesteld worden, was niet zozeer het gevolg van de toename van het *aantal* kredieten dan wel van het *gemiddelde bedrag* per krediet. Het gemiddelde bedrag per krediet is, voor alle toegekende hypothecaire kredieten samen, immers geëvolueerd van ongeveer 67.000 euro in 2000 tot ongeveer 95.500 euro midden 2010, hetzij een stijging met 43% (zie grafiek 2), met een hoogtepunt in 2007, toen het gemiddelde bedrag meer dan 102.000 euro bedroeg.

Grafiek 2

BRON: BVK

Gemiddelde bedrag van de verstrekte hypothecaire kredieten

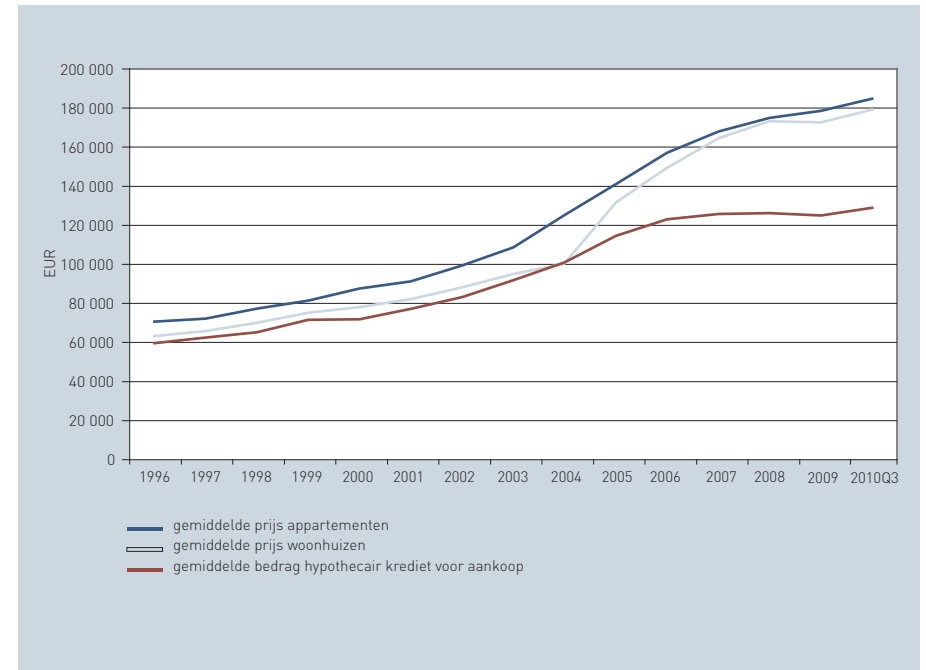

Tot 2006 volgde het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop van een woning min of meer de vastgoedprijzen (zie grafiek 3), maar sindsdien stijgt het gemiddelde bedrag duidelijk minder snel, terwijl de woningprijzen bleven stijgen. In de daaropvolgende jaren vlakt het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop van een woning verder af en blijft het schommelen rond de 125.000 euro. In 2010 volgde evenwel opnieuw een lichte toename tot 129.000 euro.

Grafiek 3

BRON: BVK (KREDIET) EN FOD ECONOMIE (VASTGOEDMARKT)

Vastgoedmarkt en hypothecair krediet : gemiddelde bedragen

Opvallend is ook dat het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop van een woning gecombineerd met renovatiewerken het sterkst is gestegen sinds begin 2009, met name van ongeveer 123.000 euro tot bijna 149.000 euro in het derde trimester 2010 (zie tabel 2). Het gemiddelde bedrag van de zuivere renovatiekredieten viel licht terug tot iets minder dan 32.000 euro, wat mee zou kunnen verklaard worden door het succes van het groene krediet met interestbonificatie, waarvan het maximumbedrag op jaarbasis beperkt is tot 15.000 euro per kredietnemer per woning.

Tabel 2

BRON: BVK

Gemiddelde bedrag van de verstrekte hypothecaire kredieten, uitgesplitst volgens bestemming

Trimester	Aankoop	Bouw	Renovatie	Aankoop + renovatie	Ander doel	Herfinancieringen
2009Q1	122.175	116.343	35.597	122.934	67.686	98.761
2009Q2	124.808	122.347	35.851	125.465	62.017	111.265
2009Q3	128.406	126.247	35.244	134.765	69.196	116.721
2009Q4	125.817	121.542	30.317	139.291	69.965	114.943
2010Q1	126.292	123.395	34.158	145.514	69.407	128.280
2010Q2	129.303	114.910	31.340	147.507	65.636	122.539
2010Q3	129.367	116.768	31.934	148.784	68.438	126.806

Opsplitsing van de productie volgens bestemming

Sinds 2005 worden de « herfinancieringen », in ruime zin, uit de statistieken gehouden. Er kunnen zich inderdaad drie mogelijke gevallen voordoen wanneer een klant zijn rentevoet ingevolge een voldoende grote daling van de referte-indexen wenst te herzien :

- de « externe » herfinanciering (andere kredietgever en dus nieuw contract)
- de « interne » herfinanciering (zelfde kredietgever, maar nieuw contract)
- de rente-onderhandelingen (zelfde kredietgever, maar bijvoegsel bij het oorspronkelijke contract)

In 2008 was er voor iedere 10 kredieten die verstrekt werden nog slechts 1 herfinanciering. Maar samen met de financiële crisis kenden de rentevoeten een historische daling. Hierdoor is het aantal herfinancieringen in de loop van 2009 opnieuw licht gestegen. Ook in de eerste drie kwartalen van 2010 bleef het aantal herfinancieringen op hetzelfde niveau, alhoewel het met 1 op de 7 verrichtingen nog enigszins binnen de perken blijft. De meeste kredieten werden immers reeds geherfinancierd tijdens de grote herfinancieringsgolf van 2005, toen omzeggens één op de twee verrichtingen een herfinanciering betrof.

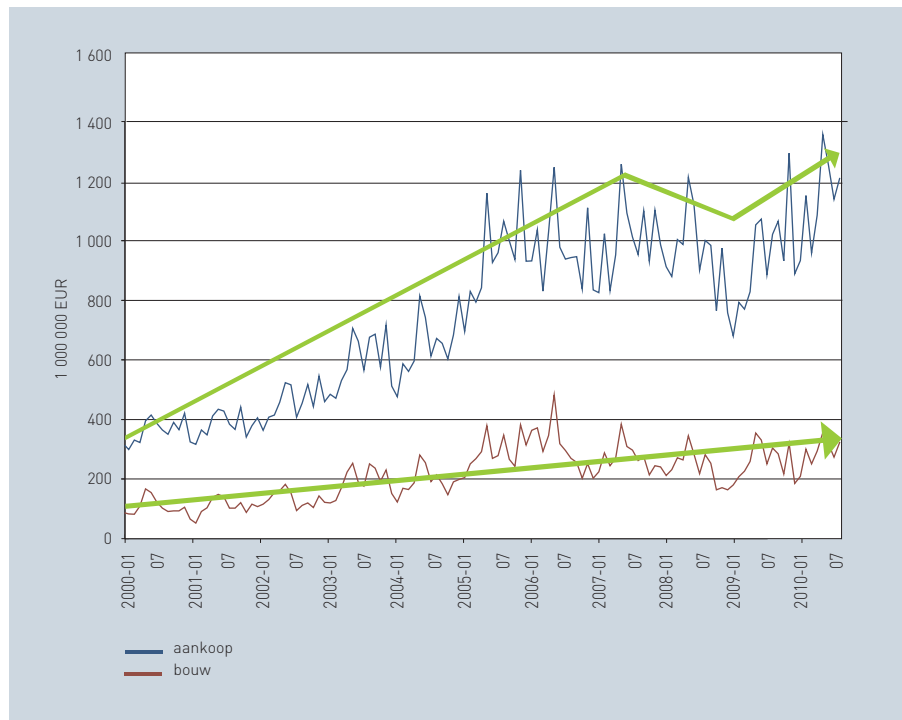
Wat de « echte » activiteit (buiten herfinancieringen) in de eerste negen maanden van 2010 betreft, blijkt dat 56% van de verstrekte kredietbedragen bedoeld waren voor de aankoop van een onroerend goed, terwijl goed 15% bedoeld waren voor de bouw van een woning. De overige bestemmingen zijn de verbouwing, al dan niet samen met een aankoop (17%), en de andere onroerende bestemmingen zoals de aankoop van bouwgrond (4%).

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 4

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de productie volgens bestemming :
rubrieken aankoop en bouw (in miljoenen EUR)

Grafiek 4 is gewijd aan de twee belangrijkste bestemmingen, namelijk de aankoop en de bouw. Daaruit blijkt dat de aankoop steeds de bouw overtreft, en er algemeen genomen 3,3 x meer leningen voor de aankoop dan voor de bouw van een woning worden verstrekt. Maar ook dat, bij het uitbreken van de crisis, het volume aan kredieten voor de aankoop van een woning een veel grotere inzinking kende dan dat voor de bouw van een woning, hetgeen wellicht mee te danken is aan de regeringsmaatregelen ter stimulering van de bouw.

Sinds begin 2008 gaat het marktaandeel van de renovatiekredieten in stijgende lijn : van minder dan 20% eind 2007 tot meer dan 30% in het 3de trimester van 2010 (zie tabel 3). Dit gaat vooral ten koste van het aandeel van de kredieten voor de aankoop van een woning. Blijkbaar opteren steeds meer consumenten voor de aanpassing van hun bestaande woning aan hun wensen, eerder dan op zoek te gaan naar een nieuwe woning. Het marktaandeel van de bouw kredieten blijft stabiel rond de 13%.

Tabel 3

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de nieuwe hypothecaire kredieten volgens bestemming

HYP KREDIET splitsing volgens bestemming	Aankoop	Bouw	Renovatie	Aankoop + renovatie	Ander onroerend doel	Herfinancieringen (externe)	TOTAAL
in bedrag							
2007Q4	60,10%	15,28%	6,92%	7,70%	4,16%	5,84%	100,00%
2008Q1	59,53%	15,96%	7,59%	7,78%	4,12%	5,01%	100,00%
2008Q2	57,09%	16,75%	8,99%	7,43%	4,22%	5,53%	100,00%
2008Q3	57,79%	16,13%	8,64%	7,50%	4,76%	5,18%	100,00%
2008Q4	61,10%	14,59%	9,02%	6,58%	4,41%	4,30%	100,00%
2009Q1	57,30%	15,71%	10,17%	6,76%	4,69%	5,38%	100,00%
2009Q2	51,05%	17,23%	12,34%	7,26%	4,15%	7,97%	100,00%
2009Q3	53,19%	16,82%	11,35%	6,94%	4,22%	7,48%	100,00%
2009Q4	56,38%	15,12%	10,79%	7,16%	4,33%	6,23%	100,00%
2010Q1	56,98%	14,49%	9,55%	7,50%	4,08%	7,40%	100,00%
2010Q2	54,99%	15,53%	10,79%	7,05%	3,75%	7,89%	100,00%
2010Q3	55,70%	15,07%	10,27%	6,58%	3,86%	8,51%	100,00%
in aantal contracten							
2007Q4	49,27%	13,16%	19,45%	6,16%	6,29%	5,66%	100,00%
2008Q1	48,44%	13,60%	20,98%	6,04%	5,80%	5,14%	100,00%
2008Q2	44,42%	14,15%	24,31%	5,99%	5,93%	5,20%	100,00%
2008Q3	45,54%	13,64%	23,96%	6,07%	6,05%	4,74%	100,00%
2008Q4	47,37%	11,85%	25,76%	5,13%	5,84%	4,06%	100,00%
2009Q1	43,90%	12,64%	26,74%	5,15%	6,48%	5,09%	100,00%
2009Q2	37,51%	12,91%	31,56%	5,31%	6,14%	6,57%	100,00%
2009Q3	39,59%	12,73%	30,79%	4,92%	5,83%	6,13%	100,00%
2009Q4	40,90%	11,35%	32,47%	4,69%	5,65%	4,94%	100,00%
2010Q1	44,40%	11,56%	27,52%	5,07%	5,78%	5,68%	100,00%
2010Q2	39,60%	12,59%	32,05%	4,45%	5,32%	6,00%	100,00%
2010Q3	40,20%	12,63%	31,60%	4,09%	5,23%	6,26%	100,00%

Opsplitsing van de productie volgens soort rentevoet

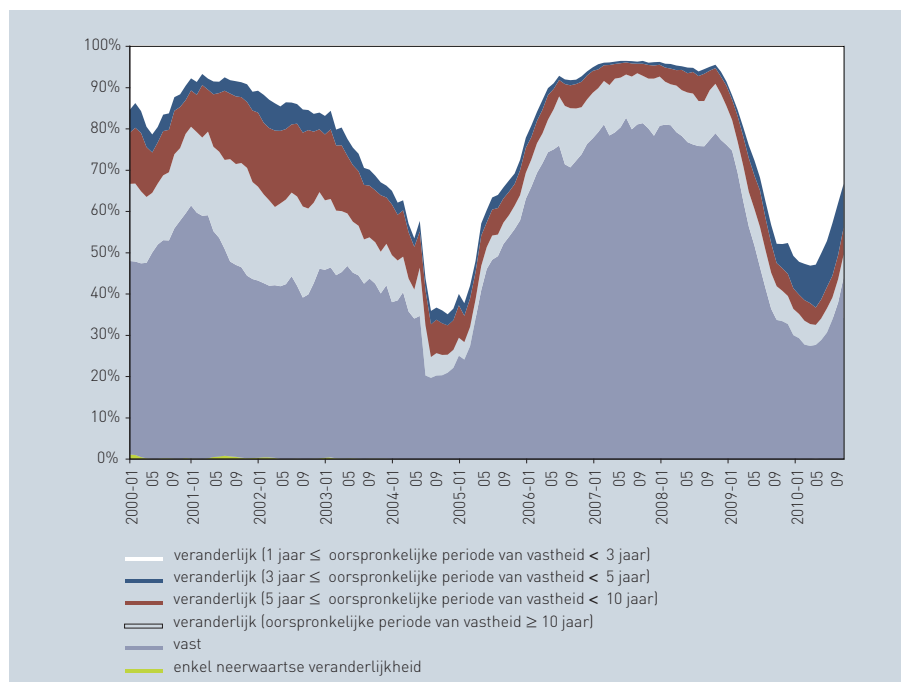
Tot 1999 kenden de kredieten met onvoorwaardelijk vaste rentevoet een steile opgang (meer dan 7 contracten op 10).

In de daarop volgende jaren liep het marktaandeel van de vaste rentevoeten, onder meer ingevolge de evolutie van de rentecurve, steeds verder terug. Dit gebeurde ten voordele van de jaarlijks veranderlijke rentevoet, waarvoor in oktober 2004 in twee op de drie toegekende contracten werd geopteerd.

Grafiek 5

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de productie volgens soort rentevoet (in percentage)

Ingevolge de stijging van de rentevoeten en het kleine verschil tussen veranderlijke en vaste rentevoet sloeg begin 2005 de tendens weer om, met een heropleving van de kredieten met vaste rentevoet. Het marktaandeel van de hypothecaire kredieten met vaste rentevoet bereikte in 2007 meer dan 85%, het hoogste percentage in 10 jaar. Samen met de kredieten die een aanvankelijke periode van vastheid van 10 jaar of meer kennen, namen ze zelfs omzeggens 96% van de verstrekte kredieten voor hun rekening. Het marktaandeel van de kredieten met veranderlijke rentevoet op één jaar viel terug van 50% in 2004 naar nog nauwelijks 1,7% in 2007.

Ook in 2008 blijft de vaste rentevoet oppermachtig, maar toch zien we dat het marktaandeel van de nieuwe kredieten met jaarlijks veranderlijke rentevoet begint te stijgen, weliswaar eerst nog in beperkte mate (van 1,8% begin 2008 naar 3,6% eind 2008). Maar vanaf 2009, mede door de zeer lage korte-termijnrente en de daaruit voortvloeiende daling van de jaarlijks veranderlijke rentevoeten, neemt het marktaandeel van de nieuwe kredieten met jaarlijks veranderlijke rentevoet spectaculair toe, van ± 13% begin 2009 tot 46% begin 2010. Daarmee worden weer meer kredieten aan jaarlijks veranderlijke rentevoet afgesloten dan aan vaste rentevoet. In de daarop volgende trimesters zet zich echter weer een omgekeerde beweging in gang. Net omdat de jaarlijks veranderlijke rentevoeten zich op een historisch laag niveau bevinden, groeit de vrees bij de kredietnemers dat de onderliggende referte-indexen op korte of middellange termijn opnieuw zullen gaan stijgen, en wordt dan ook voor zekerheid geopteerd in de vorm van een vaste rentevoet.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Tabel 4

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de nieuwe hypothecaire kredieten volgens soort rentevoet

HYP KREDIET splitsing volgens rentevoet	Vast	Enkel neerwaartse veranderlijkheid	Veranderlijk (1 jaar <= oorspronkelijke periode van vastheid < 3 jaar)	Veranderlijk (3 jaar <= oorspronkelijke periode van vastheid < 5 jaar)	Veranderlijk (5 jaar <= oorspronkelijke periode van vastheid < 10 jaar)	Veranderlijk (oorspronkelijke periode van vastheid >= 10 jaar)	TOTAAL
in bedrag							
2008Q1	82,53%	0,00%	1,83%	1,10%	3,73%	10,81%	100,00%
2008Q2	79,08%	0,00%	2,54%	1,09%	5,10%	12,18%	100,00%
2008Q3	78,36%	0,00%	3,01%	1,09%	5,93%	11,61%	100,00%
2008Q4	79,60%	0,00%	3,87%	1,00%	4,41%	11,12%	100,00%
2009Q1	70,31%	0,00%	13,62%	1,68%	6,32%	8,07%	100,00%
2009Q2	52,33%	0,00%	26,37%	3,34%	8,65%	9,30%	100,00%
2009Q3	38,34%	0,00%	41,20%	4,47%	7,04%	8,95%	100,00%
2009Q4	32,77%	0,00%	47,58%	7,27%	5,41%	6,98%	100,00%
2010Q1	28,78%	0,03%	51,48%	8,90%	5,04%	5,78%	100,00%
2010Q2	29,96%	0,04%	48,40%	11,25%	4,83%	5,52%	100,00%
2010Q3	39,67%	0,00%	36,39%	12,26%	6,05%	5,63%	100,00%
in aantal contracten							
2008Q1	84,96%	0,00%	1,79%	0,91%	3,26%	9,08%	100,00%
2008Q2	82,72%	0,00%	2,16%	0,87%	4,16%	10,09%	100,00%
2008Q3	82,51%	0,00%	2,44%	0,80%	4,88%	9,36%	100,00%
2008Q4	82,70%	0,00%	3,67%	0,90%	3,89%	8,84%	100,00%
2009Q1	72,76%	0,00%	13,15%	2,05%	5,50%	6,54%	100,00%
2009Q2	57,93%	0,00%	24,17%	3,75%	7,06%	7,09%	100,00%
2009Q3	46,69%	0,00%	36,05%	5,06%	5,46%	6,73%	100,00%
2009Q4	43,18%	0,00%	39,90%	7,76%	3,82%	5,35%	100,00%
2010Q1	36,07%	0,02%	45,75%	9,94%	3,54%	4,67%	100,00%
2010Q2	40,72%	0,01%	39,94%	11,45%	3,53%	4,35%	100,00%
2010Q3	51,76%	0,00%	29,50%	10,93%	4,02%	3,78%	100,00%

De markt van het consumentenkrediet

Het consumentenkrediet in zijn geheel

Alvorens de afzonderlijke analyse van de verrichtingen op afbetaling ¹ enerzijds en de kredietopeningen anderzijds aan te vatten, is het nuttig hun respectieve aandeel in het consumentenkrediet te verduidelijken: de kredietopeningen, die enkel afgaand op het aantal lopende contracten (7 op de 10) de meerderheid blijken uit te maken, vertegenwoordigen in het voorbije decennium steeds minder dan één vijfde van het totale verschuldigde saldo. Deze discrepantie kan verklaard worden door het feit dat de opgenomen bedragen in het kader van kredietopeningen kleiner zijn dan bij verrichtingen op afbetaling. Hierbij mag men bovendien niet vergeten dat talrijke kredietopeningen, ondanks het feit dat ze boekhoudkundig in de portefeuille zijn opgenomen, weinig of niet gebruikt worden.

¹ De verrichtingen op afbetaling omvatten de leningen op afbetaling, de verkopen op afbetaling en de financieringshuur (deze laatste kredietvorm is echter volledig bijkomstig geworden).

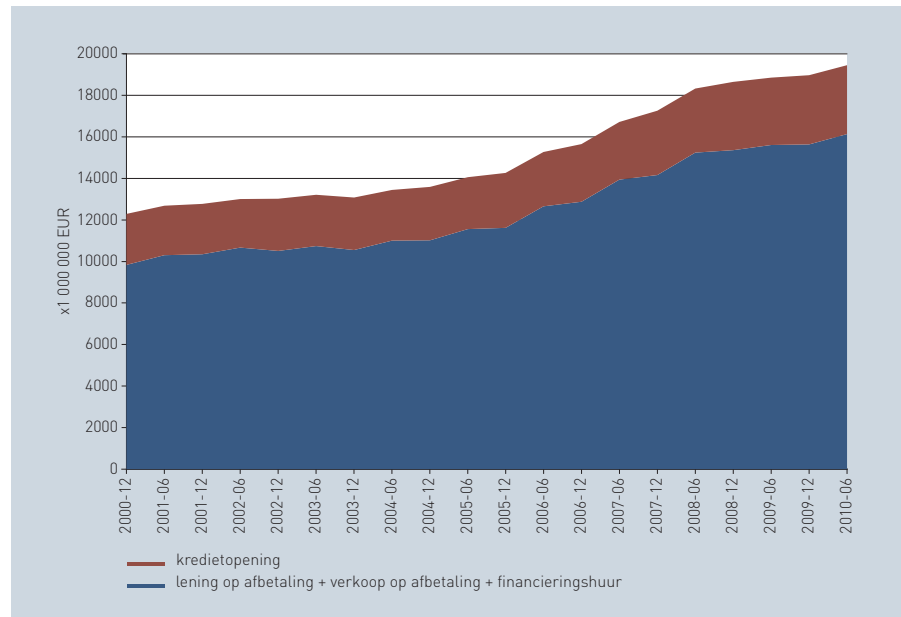

Grafiek 1

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

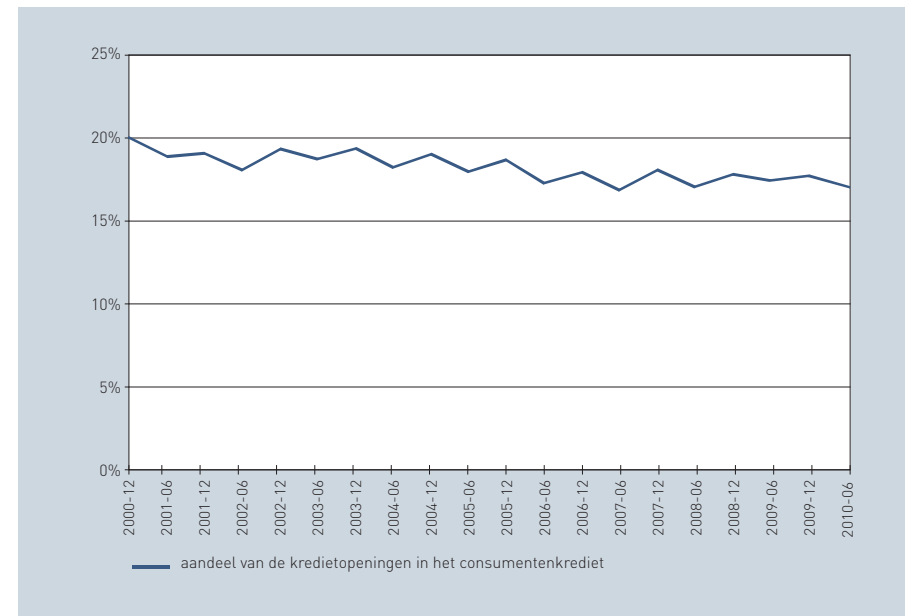
De omloop inzake consumentenkrediet in bedragen

Grafiek 2

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Aandeel van de omloop inzake kredietopeningen in de totaliteit van het consumentenkrediet

Meer nog, het aandeel van de kredietopeningen in het consumentenkrediet is uiterst stabiel en bleef de afgelopen 10 jaar steeds onder de grens van 20% (grafiek 2). Het bedroeg in de afgelopen 10 jaar meer bepaald gemiddeld 18,1%. In het eerste halfjaar 2010 is het aandeel van de kredietopeningen zelfs teruggefallen tot slechts 17%.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

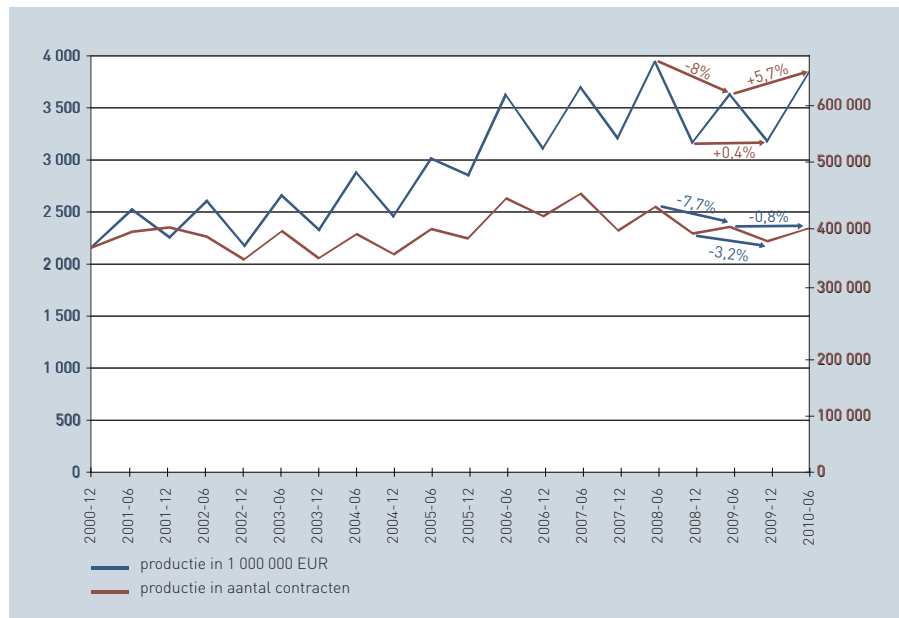
De verrichtingen op afbetaling

Wat de *verstreckte bedragen* in de vorm van verrichtingen op afbetaling betreft, geeft grafiek 3 duidelijk aan dat het tweede semester van ieder jaar traditioneel een kleinere productie vertoont dan het eerste. Dit is in hoofdzaak te wijten aan de financieringen van nieuwe voertuigen, aangezien het belangrijkste autosalon van België in het begin van het kalenderjaar plaatsvindt.

Grafiek 3

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Productie inzake verrichtingen op afbetaling

Methodologisch gezien is het dus van belang dat men vergelijkt wat te vergelijken valt, met name de *eerste* semesters of de *tweede* semesters onderling.

Wanneer we ons op de recente evolutie van de markt concentreren, stellen we vast dat de waarde van de productie tot de eerste helft van 2008 gestaag in stijgende lijn is gegaan. Toen liet ook op vlak van consumentenkrediet de crisis zich echter gevoelen : in het 1ste semester van 2009 werd voor 8% minder krediet verstrekt dan in het 1ste semester van 2008. Wat het aantal verstrekte kredietovereenkomsten betreft, was er een gelijkaardige daling met meer dan 7,5% ten opzichte van 2008. In het tweede semester van 2009 kon, wat het verstrekte bedrag betreft, een status quo worden bereikt. In aantal contracten was er evenwel nog steeds een daling met meer dan 3% ten opzichte van het tweede semester van 2008. In de eerste helft van 2010 werden nog ongeveer 1% minder kredieten verstrekt dan in de eerste helft van 2009. Daarmee lag het aantal verstrekte kredieten 7% lager dan 10 jaar geleden ! Maar het overeenstemmende bedrag steeg wel met bijna 6% ten opzichte van begin 2009, vooral dankzij de autokredieten.

Ondanks deze matige cijfers kan toch gesteld worden dat de kredietverlening in de afgelopen maanden haar ondersteunende rol ten bate van de economie is blijven spelen. Dit kan onder meer afgeleid worden uit het feit dat het aantal inschrijvingen van nieuwe wagens een minder positieve evolutie kende dan deze van het aantal kredieten voor de aankoop van een nieuwe wagen, hetgeen erop wijst dat in de afgelopen maanden meer consumenten hun nieuwe wagen op krediet hebben gekocht.

Tabel 1

BRON : FEBIAC (INSCHRIJVINGEN) EN BVK (VERSTREKTE KREDIETEN)

Evolutie van de inschrijvingen van nieuwe personenwagens en de verstrekte kredieten – wijzigingspercentage ten opzichte van de overeenstemmende maand van het jaar tevoren

	Inschrijving nieuwe personenwagens	Verstreckte kredieten voor nieuwe wagens
09/2009	-5,68%	+17,66%
10/2009	-7,61%	+5,46%
11/2009	+15,65%	+38,06%
12/2009	+21,12%	+35,02%
01/2010	+3,54%	+7,92%
02/2010	+3,66%	+7,44%
03/2010	+28,00%	+29,55%
04/2010	+20,29%	+27,14%
05/2010	+25,67%	+26,29%
06/2010	+23,18%	+20,25%
07/2010	+9,48%	+7,48%
08/2010	+24,78%	+30,92%

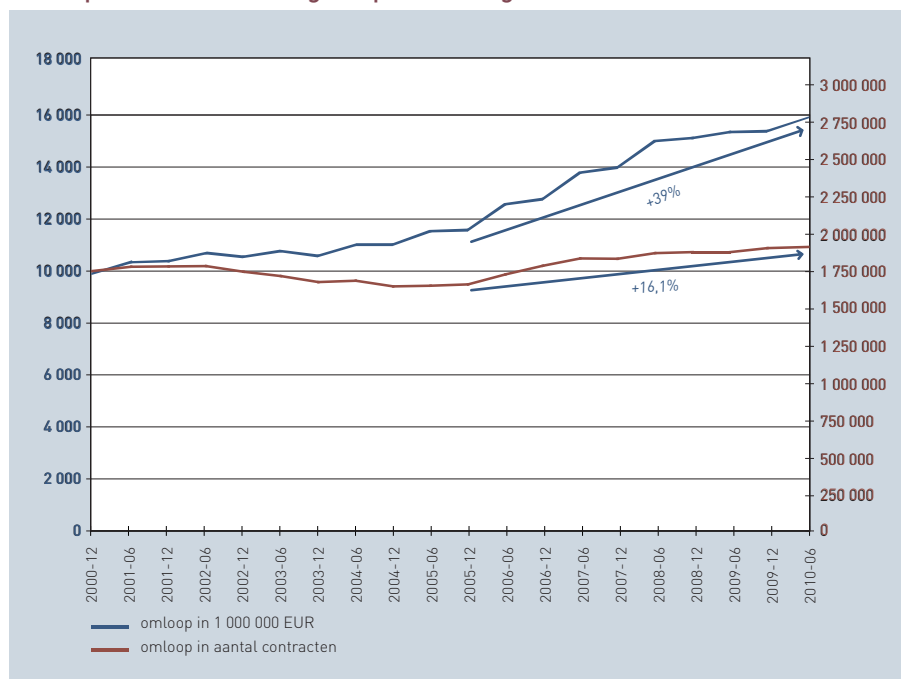

Tot slot kan vastgesteld worden dat het gemiddelde bedrag van de verstrekte kredieten in de loop der jaren is toegenomen. Wat het totale aantal lopende verrichtingen op afbetaling betreft, m.a.w. de omloop, was er in de afgelopen 10 jaar immers een stijging met 16%, terwijl het overeenstemmende kredietbedrag met 39% sterker is gestegen. Het aantal overeenstemmende contracten kende steeds een duidelijk geringere toename dan het uitstaande bedrag ... en zelfs een terugloop van 2001 tot 2005. Het is dus niet zo dat de kredietactiviteit op zich erg is toegenomen ten opzichte van vroeger, maar het gemiddelde bedrag per verrichting is positief geëvolueerd.

Grafiek 4

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Omloop inzake verrichtingen op afbetaling

De kredietopeningen

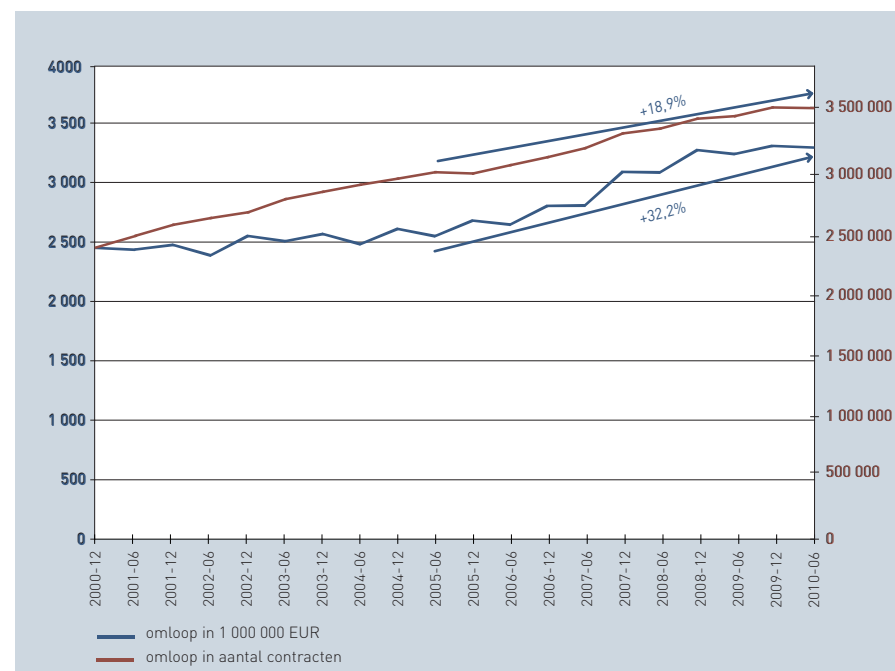
In tegenstelling tot de verrichtingen op afbetaling, waarvan het aantal contracten in portefeuille in de afgelopen 10 jaar slechts matig is toegenomen, is het aantal bestaande kredietopeningen in dezelfde periode substantieel gegroeid.

De daadwerkelijk opgenomen bedragen daarentegen zijn geruime tijd echter niet in dezelfde mate toegenomen als het bedrag aan verrichtingen op afbetaling. In de periode tussen juni 2009 en juni 2010 zijn ze gestegen met iets meer dan 3%, tegenover nog bijna 11% in 2008. Over de laatste 5 jaar steeg het aantal kredietopeningen in omloop met 19%, de opgenomen bedragen daarentegen met 32%. Opvallend is ook dat het gebruik steeds toeneemt in het 2de semester en in het 1ste semester stabiliseert (of zelfs daalt).

Grafiek 5

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Omloop inzake kredietopeningen

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Een motor voor de economie

De volgende overzichtstabel geeft de groei van de markt van consumentenkrediet weer, in omloop en in productie, voor enerzijds de verrichtingen op afbetaling en anderzijds de kredietopeningen.

Tabel 2

BRON: ADSEI (100% VAN DE MARKT) EN NBB (INFLATIE)

Nominale groei van het consumentenkrediet (x 1 000 000 EUR) en inflatie

Omloop : op 31.12 van ieder jaar | productie : van de 12 maanden van het jaar

	A verrichtingen op afbetaling		B krediet- openingen		A+B consumenten- krediet		p.m. inflatie
	omloop	productie	omloop	productie	omloop	productie	
1995	7 231	3 589	1 621	1 043	8 852		
1996	7 576	3 926	1 805	894	9 381		2,52%
	+4,8%	+9,4%	+11,4%	-14,2%	+6,0%		
1997	7 944	4 021	1 811	894	9 756		1,15%
	+4,9%	+2,4%	+0,3%	-0,1%	+4,0%		
1998	8 681	4 357	2 046	982	10 727		0,59%
	+9,3%	+8,4%	+13,0%	+9,8%	+10,0%		
1999	9 315	4 875	2 153	927	11 468		1,94%
	+7,3%	+11,9%	+5,2%	-5,6%	+6,9%		
2000	9 791	4 973	2 443	1 001	12 234		2,49%
	+5,1%	+2,0%	+13,5%	+8,0%	+6,7%		
2001	10 296	4 833	2 410	1 010	12 706		2,19%
	+5,2%	-2,8%	-1,4%	+0,9%	+3,9%		
2002	10 464	4 829	2 492	1 046	12 956		1,37%
	+1,6%	-0,1%	+3,4%	+3,5%	+2,0%		
2003	10 503	5 040	2 509	1 043	13 012		1,74%
	+0,4%	+4,4%	+0,7%	-0,3%	+0,4%		
2004	10 967	5 400	2 557	1 123	13 524		2,27%
	+4,4%	+7,1%	+1,9%	+7,7%	+3,9%		
2005	11 565	5 935	2 633	1 742	14 198		2,88%
	+5,5%	+9,9%	+3,0%	+55,1%	+5,0%		
2006	12 811	6 825	2 767	1 516	15 578		1,64%
	+10,8%	+15,0%	+5,1%	-13,0%	+9,7%		
2007	14 101	6 992	3 077	1 835	17 178		3,09%
	+10,1%	+2,4%	+11,2%	+21,0%	+10,3%		
2008	15 288	7 201	3 274	1 748	18 562		2,63%
	+8,4%	+3,0%	+6,4%	-4,7%	+8,1%		
2009	15 569	6 897	3 313	1 511	18 881		0,26%
	+1,8%	-4,2%	+1,2%	-13,6%	+1,7%		

Aangezien de productie inzake kredietopeningen enkel een potentieel krediet betreft, mag ze niet eenvoudigweg worden opgeteld bij de productie inzake verrichtingen op afbetaling. Van de omlopen daarentegen mag wel een optelsom gemaakt worden. Deze som toont aan dat de totale portefeuille inzake consumentenkrediet van alle BVK-leden samen eind 2009 bijna 19 miljard euro bedraagt, een belangrijk bedrag voor zowel de Belgische economie, als voor de particulieren die er hun projecten mee kunnen realiseren.

Het is in deze economisch moeilijke tijden dan ook aangewezen alle kansen op economische groei aan te grijpen en zowel het consumentenkrediet als het hypothecaire krediet vormen daarbij een belangrijke stimulans. Door verantwoorde kredietverlening verder te stimuleren kan de overheid een heel potentieel aan economische groeikansen openen, wat nu vaak onbenut wordt gelaten.

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

Hervorming van de wetgeving inzake consumentenkrediet

Als gevolg van het Europese recht is de reglementering inzake consumentenkrediet ingrijpend gewijzigd. De wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet is inderdaad aanzienlijk gewijzigd ingevolge de wet van 13 juni 2010, waarbij de Europese richtlijn 2008/48/EC is omgezet en die sedert 1 december 2010 van kracht is.

De omzetting was zeker geen gemakkelijke opgave en de wetgever moest genoeg nemen met een tekst die het resultaat is van moeizame onderhandelingen en soms tegenstrijdige compromissen tussen de lidstaten.

Uiteindelijk heeft de Belgische wetgever gekozen voor het behoud van de structuur en de begrippen van de bestaande kaderwet in plaats van een nieuwe wet op te stellen op basis van de Richtlijn. Van die gelegenheid werd gebruik gemaakt om de regels nog strenger te maken en verder te gaan dan wat is bepaald in de Richtlijn, voor een materie die nochtans reeds uitvoerig in het Belgische recht is geregeld.

Een ingrijpende herziening van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet

De kaderwet van 12 juni 1991 tot regeling van het consumentenkrediet heeft tal van aanpassingen ondergaan als rechtstreeks gevolg van de omzetting van Richtlijn 2008/48/EC.

Het toepassingsgebied van de wet is gewijzigd. « De kredietovereenkomsten zonder interest waarbij het krediet binnen een termijn van twee maanden moet worden terugbetaald en de kredietgever kosten vraagt die lager zijn dan 50 euro per jaar » vallen voortaan buiten het toepassingsgebied van de wet. Die nieuwe bepaling komt in de plaats van de vroegere wetsbepaling volgens welke kredietovereenkomsten met een terugbetalingstermijn van maximum 3 maanden en voor een bedrag van minder dan 1.250 EUR niet onder de wet vielen, wanneer het ging om een kredietopening.

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

Daarnaast werden de definities en de nieuwe begrippen uit de Richtlijn omgezet in de wet. Dat geldt meer bepaald voor de « geoorloofde debetstand » en de « overschrijding », die als bijzondere vormen van een kredietopening (soms uitdrukkelijk, soms stilzwijgend aanvaard) in combinatie met een zichtrekening worden beschouwd en waarop, in sommige gevallen, de wet gedeeltelijk van toepassing is.

De wetsbepalingen betreffende de precontractuele informatie zijn eveneens aangepast overeenkomstig de Richtlijn, waarin staat dat de kredietgever de consument in het bezit moet stellen van een standaarddocument met daarin de « Europese standaardinformatie inzake consumentenkrediet ».

Die informatiefiche vervangt het prospectus met financiële gegevens dat ter beschikking van de consumenten diende te worden gesteld. De fiche bevat gedetailleerde rubrieken betreffende de identiteit van de kredietgever en de kredietbemiddelaar, een beschrijving van de belangrijkste kenmerken van het kredietproduct, de kredietkosten, de overige juridische aspecten (informatie omtrent het herroepingsrecht, de vervroegde terugbetaling van het krediet, de raadpleging van de Centrale voor Kredieten aan particulieren, enz.) alsook een aantal aanvullende gegevens bij verkoop op afstand van financiële diensten. Aan de hand van dat gestandaardiseerde document moet de consument in staat zijn om een vergelijking te maken tussen verschillende kredietaanbiedingen en met kennis van zaken een beslissing te nemen voor het aangaan van een krediet.

Voorts moet vermeld worden dat de termijn waarover de consument beschikt om de kredietovereenkomst op te zeggen, nu 14 in plaats van 7 dagen bedraagt. De opzeggingstermijn voor het verbreken van een kredietovereenkomst van onbepaalde duur bedroeg 3 maanden voor zowel de consument als de kredietgever, maar is nu verschillend al naargelang de verbreking uitgaat van de consument of van de kredietgever. In het eerste geval mag die termijn niet meer dan één maand bedragen en in het tweede geval, niet minder dan twee maanden.

Ten slotte dient erop te worden gewezen dat de wederbeleggingsvergoeding in geval van vervroegde terugbetaling van het krediet, die gelijk was aan twee (kredietbedrag van minder dan 7.500 EUR) of drie maanden (kredietbedrag gelijk aan/hoger dan 7.500 EUR) van de totale kosten van het krediet in geval van volledige terugbetaling,

wordt vervangen door een percentage berekend op basis van het vervroegd terugbetaalde bedrag en het ogenblik waarop de terugbetaling gebeurt.

Concreet mag de vergoeding niet meer bedragen dan 1% of 0,5% van het bedrag in kapitaal dat vervroegd werd afgelost, al naargelang de termijn tussen de vervroegde aflossing en het overeengekomen einde van de overeenkomst minder of meer dan één jaar bedraagt. Daarenboven moet de vervroegde terugbetaling gebeuren tijdens een termijn waarvoor een vaste debetrentevoet geldt, opdat er sprake kan zijn van een wederbeleggingsvergoeding.

Een hervorming die verder gaat dan wat in de Europese Richtlijn is bepaald

Het is een feit dat de hervorming van de wet van 12 juni 1991 verder gaat dan de aanlegenheden die bij Richtlijn 2008/48/EC zijn geregeld. Bij de wet van 13 juni 2010 wordt inderdaad niet alleen de Richtlijn omgezet, maar worden ook andere bepalingen ingevoegd in de kaderwet die voor de kredietgevers strengere verplichtingen inhouden.

Dat geldt onder meer voor reclame. De wet bevat nieuwe verbodsbepalingen, zoals bijvoorbeeld het verbod op reclame die, om een kredietsoort aan te duiden, enkel een benaming hanteert die verschilt van diegene die in de wet staat vermeld. Voortaan is het ook verboden om met bewoordingen, tekenen of symbolen aan te duiden dat het kredietbedrag ter beschikking van de consument wordt gesteld in baar geld of contant. Dat verbod moet worden gezien in het licht van een andere beperking waarin de wet voorziet en volgens welke het kredietbedrag onmiddellijk via overschrijving of cheque ter beschikking moet worden gesteld.

De bepalingen in verband met de precontractuele informatie zijn ook strenger geworden, meer bepaald voor kredietopeningen die worden aangeboden in een verkooppunt buiten de onderneming van de kredietgever of vanop afstand. In dat geval moet de kredietgever of de kredietbemiddelaar een passende toelichting geven met betrekking tot de voor- en nadelen van die kredietsoort in vergelijking met een verkoop of lening op afbetaling, als de kredietgever of de kredietbemiddelaar ook die kredietvormen aanbiedt. Die toelichting betreft meer bepaald de kapitaalaflossing, de aanrekening van de

intrest, de maximale jaarlijkse kostenpercentages, de nulstellingstermijn en de eisaarbaarheid van het schuldsaldo bij eenzijdige opzegging, door de kredietgever, van een kredietovereenkomst van onbepaalde duur.

De verplichting tot « nulstelling » van het totale kredietbedrag binnen een bepaalde termijn geldt voortaan ook voor alle kredietopeningen van meer dan vijf jaar, ongeacht of er al dan niet sprake is van een periodieke kapitaalaflossing.

Het repressieve gedeelte van de wet is nog strenger geworden doordat strafrechtelijke sancties zijn toegevoegd voor inbreuken op het gebied van reclame en precontractuele informatie. Voortaan geldt er een gevangenisstraf of een boete die kan oplopen tot 100.000 EUR voor een kredietgever of een kredietbemiddelaar die wetens en willens ongeoorloofde, onjuiste of onvolledige informatie vraagt aan de consument of aan de persoon die een zekerheid stelt. Hetzelfde geldt wanneer een kredietgever of een kredietbemiddelaar de fiche met de « Europese standaardinformatie inzake consumentenkrediet » niet verstrekt of wetens en willens niet de meest aangepaste informatie verstrekt of niet het best aangepaste krediet zoekt. Die regel is ook van toepassing wanneer de kredietgever wetens en willens een kredietovereenkomst sluit waarvoor redelijkerwijze mag worden aangenomen dat de consument niet in staat zal zijn om de verplichtingen na te leven die voortvloeien uit die overeenkomst.

Een hervorming die een verlengde krijgt in de maatregelen ter uitvoering van de wet

Op het ogenblik waarop deze regels worden opgesteld, wordt in aansluiting op de aan de gang zijnde hervorming ook werk gemaakt van een herziening van verscheidene koninklijke uitvoeringsbesluiten inzake consumentenkrediet, meer bepaald het koninklijk besluit van 4 augustus 1992 betreffende de kosten, de percentages, de duur en de terugbetalingsmodaliteiten van het consumentenkrediet. De herziening van die koninklijke besluiten is deels bedoeld als afronding van de omzetting van de Richtlijn, meer bepaald met betrekking tot de veronderstellingen en voorbeelden die relevant zijn voor de berekening van het jaarlijks kostenpercentage, maar toch moet worden vastgesteld dat die herziening opnieuw veel verder gaat.

Een aantal van de bepalingen in het ontwerp van tekst tot wijziging van de koninklijke

besluiten hebben betrekking op aangelegenheden die geenszins bij de Richtlijn zijn geregeld, zoals de grootte van de reclameletters, de bewaring van het bewijs van raadpleging van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren, de termijnen en minimumbedragen voor de terugbetaling alsook de nulstelling van de kredietopeningen.

De maatregelen waarvan sprake in de ontwerp tekst houden bovendien nog een bijkomende beperking in van de actiemogelijkheden van de kredietgevers. De meeste van de maandelijks minimumaflossingen die de consument moet betalen, zijn opgetrokken. Tevens is er voorzien in nieuwe nulstellingstermijnen en in bepaalde gevallen is de duur ervan teruggebracht tot één jaar. Op het stuk van reclame gaat de ontwerp tekst erg ver, aangezien daarin is bepaald dat een aantal financiële aanduidingen omtrent het krediet minstens even groot moeten zijn als de grootste letters die in de reclame voorkomen.

De BVK heeft niet nagelaten om te reageren op die maatregelen, meer bepaald in het kader van het advies dat de Raad voor het Verbruik uitbracht op 27 oktober 2010 in verband met het ontwerp tot herziening van de koninklijke besluiten (BRV-434). De BVK was als auteur voor de vertegenwoordigers van de sectororganisaties actief betrokken bij de werkzaamheden van de Raad en is erin geslaagd om samen met de vertegenwoordigers van de consumentenverenigingen enkele gemeenschappelijke standpunten naar voren te brengen, onder meer met het oog op overgangsmaatregelen voor de invoering van de nieuwe reglementering.

Op bepaalde punten bleek een redelijk compromis echter moeilijk haalbaar, onder andere inzake het tekstvoorstel over de grootte van de reclameletters, dat volgens de sector volkomen buiten proportie is en in de praktijk niet kan worden toegepast.

 Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

Conclusie

De omzetting van de richtlijn bood de gelegenheid om zich opnieuw te beraden over het einddoel van de Belgische reglementering inzake consumentenkrediet, die moet gericht zijn op consumentenbescherming en een degelijke werking van de markt als economisch streefdoel. In dat opzicht is het belangrijk dat de wet en haar uitvoeringsbesluiten evenwichtig zijn en gericht zijn op de doorsnee consument en niet alleen op de meest kwetsbare consument. Tevens dient rekening te worden gehouden met het proportionaliteitsprincipe waarop elke reglementering moet berusten.

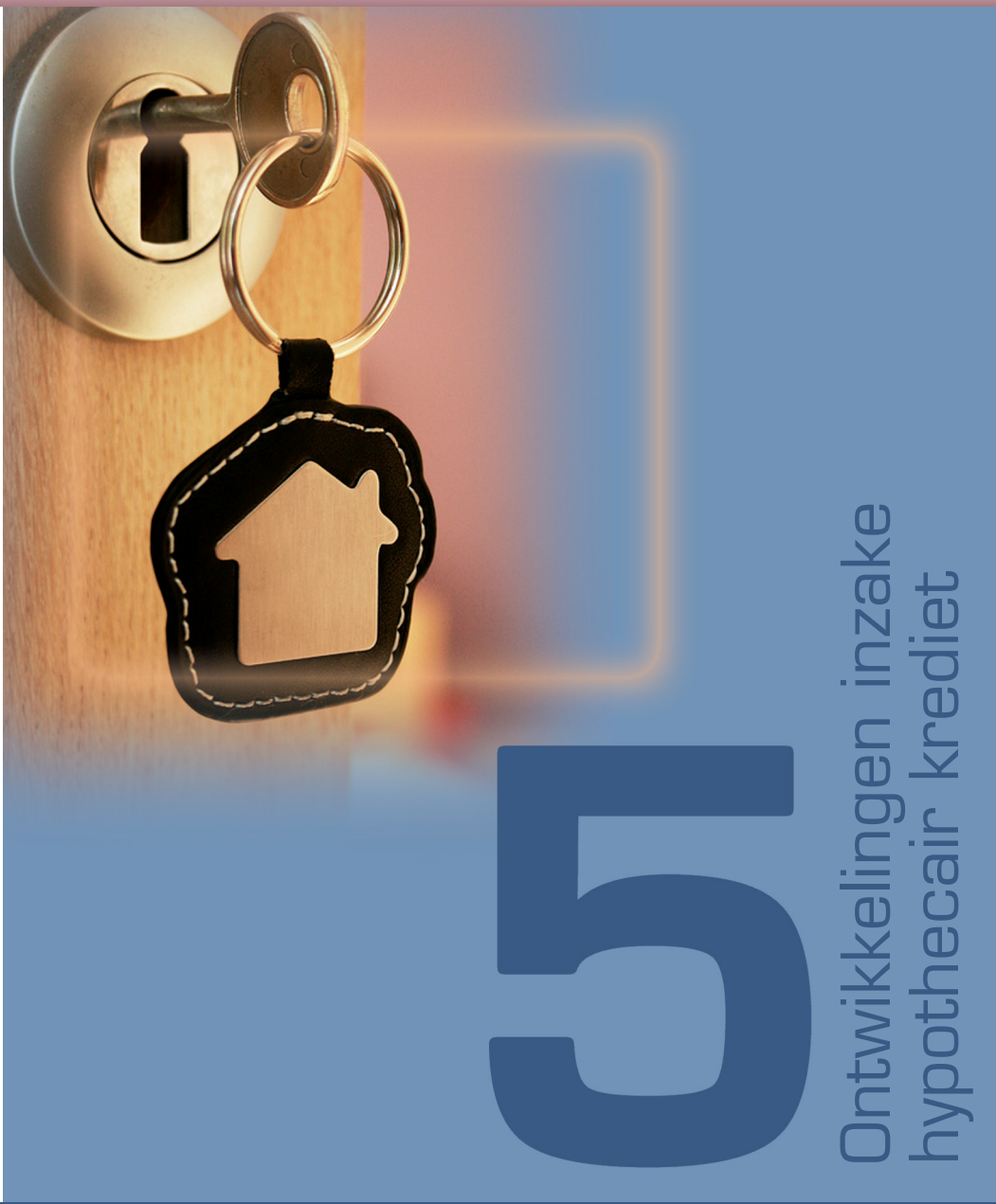
In die visie had afstand moeten worden genomen van de talrijke beperkingen en verbodsbepalingen in onze wet, die een rem betekenen op de contractuele vrijheid en de diversiteit in het productenaanbod op de markt van het consumentenkrediet. Ook had het bijzonder zware stelsel van gerechtelijke sancties herbekeken moten worden, met het oog op de vervanging ervan door een billijker systeem waarin de sancties tot juiste proporties zijn teruggebracht.

Er moet evenwel worden vastgesteld dat bij de omzetting van de Richtlijn een andere weg is ingeslagen, met als resultaat nogmaals strengere verplichtingen voor de kredietverstrekkers.

De sector kan niet anders dan een dergelijke benadering betreuren, aangezien ze haaks staat op de lessen die werden getrokken uit de vorige Richtlijn van 1987. De Europese Commissie was tot de slotsom gekomen dat de « goldplating » zoals toegepast door bepaalde lidstaten en waarbij bovenop de bepalingen uit de Richtlijn nog andere bepalingen worden opgelegd, op termijn elke vorm van marktharmonisering te niet deed en de Richtlijn uitholde. De nieuwe richtlijn 2008/48/EC is er gekomen precies om die nationale verschillen alsook de scheeftrekkingen van de concurrentie onder kredietgevers weg te werken.

Moet er op een nieuwe balans van de Europese Commissie gewacht worden om eens te meer tot de vaststelling te komen dat er nog een hele weg moet worden afgelegd vooraleer er sprake kan zijn van een echte grensoverschrijdende markt voor consumentenkrediet ?

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

Weinig reden voor een aanpak van de reglementering inzake hypothecair krediet

Het Advies van 1 februari 2010 van de Raad voor het Verbruik « betreffende de verbetering van de informatie en de bescherming van de consument en de preventie voor overmatige schuldenlast in het kader van het hypothecair krediet » bood de vertegenwoordigers van de verbruikers en de sector de gelegenheid over een ruime waaier wederzijdse bezorgdheden van gedachten te wisselen.

De aanleiding was de wens van de Minister van Klimaat en Energie dat de wet op het hypothecair krediet dezelfde bescherming aan de consument zou bieden als de wet op het consumentenkrediet, die onder meer in maatregelen ter voorkoming van de schuldenoverlast voorziet. Hij dacht aan een gemeenschappelijke stam van reglementering voor beide krediettypes met bijzondere bepalingen voor de specificiteiten.

Hypothecair krediet is een totaal ander product dan consumentenkrediet. Het komt anders tot stand en wordt anders afgehandeld. Voor de hypothecaire kredietactiviteit bestaat er geen rechtsvacuüm inzake consumentenbescherming, behalve dan inzake een statuut van de tussenpersonen, waarover eind 2009 nog een aangepaste ontwerp-tekst aan de bevoegde ministers overgemaakt werd.

In het Advies zijn standpunten opgenomen over reclame, informatieverstrekking, een jaarlijks kostenpercentage, bescherming bij veranderlijke rentevoeten, overstappen van verzekeraar voor de nevenproducten, rentevoetentarief, wederbeleggingsvergoeding bij vervroegde terugbetaling en termijnaflossingen in crisisperiodes.

Febelfin/BVK heeft in maart 2009 haar standpunt aan de Commissie voor het Bedrijfsleven van de Kamer mogen meedelen over een wetsvoorstel dat voorzag in de vermindering van de wederbeleggingsvergoeding van drie maand interest, berekend aan de rentevoet van het krediet op het verschuldigd blijvende saldo, bij vervroegde terugbetaling tot één maand - en we kwamen vóór 1995 van zes maand -. De vergoedingstechniek moet evenwel rekening houden met de belangen van de kredietnemers

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

én de kredietgevers. Wordt de vergoeding verder verlaagd, dan kan dit leiden tot een drastische verhoging van de vaste rentevoeten en/of op termijn de doodsteek betekenen van de formules van veranderlijkheid van de rentevoet met langere periodiciteiten en de formules van een vaste rentevoet in hypothecaire kredieten.

De Raad voor het Verbruik vraagt dat de overheid dringend een wet publiceert over het statuut van de tussenpersonen in hypothecair krediet. Van dit dossier is er sinds eind 2009 geen verder nieuws gezien de politieke bespreking van de verdeling van de bevoegdheden van de CBFA en de Nationale Bank van België.

Kort na de publicatie van het Advies besliste de Kamercommissie voor het Bedrijfsleven in een werkgroep ad hoc een aantal wetsvoorstellen gezamenlijk te onderzoeken. Het betrof een wetsvoorstel tot wijziging van de wet op het hypothecair krediet betreffende de termijnaflossing in een crisissituatie, een wetsvoorstel tot wijziging van de wet op het hypothecair krediet ter verlaging van de vergoeding in geval van een gehele of gedeeltelijke vervroegde terugbetaling, een wetsvoorstel tot wijziging van de wet op het hypothecair krediet teneinde de kredietgever en de kredietbemiddelaar een informatie- en adviesplicht op te leggen en houdende diverse maatregelen en, tenslotte, een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst en van de wet op het hypothecair krediet.

Het standpunt van de sector ten overstaan van deze wetsvoorstellen is grotendeels opgenomen in het Advies van de Raad voor het Verbruik, waarin dezelfde onderwerpen voorkomen.

De Commissie voor het Bedrijfsleven besliste dat de werkgroep een gezamenlijke tekst zou opstellen, die dan na 1 mei 2010 door de Commissie behandeld zou worden. Kort daarop viel evenwel de regering.

Febelfin/BVK meent dat er geen nood is aan bijkomende wetgeving gezien er zich zo goed als geen problemen in hypothecair krediet voordoen. Alleszins moet er bij elke eventuele nieuwe maatregel een « impact assessment » gebeuren, wat deel uitmaakt van « better regulation ». Het is de bedoeling de mededinging op peil te houden opdat een voldoende productendiversiteit kan behouden worden.

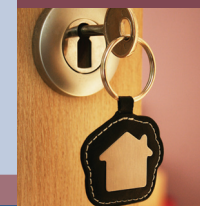
Fiscaliteit van de kredietovereenkomsten en de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving

De aftrekbaarheid van de bestedingen van kredietovereenkomsten, die in het kader van kredietopeningen van onbepaalde duur en hypotheek voor huidige en toekomstige schuldvorderingen aangegaan worden in de loop van de laatste tien jaar van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving, staat nog steeds ter discussie. De Administratie meent sinds midden 2007 dat, opdat deze kredieten in aanmerking kunnen komen voor de aftrek voor enige en eigen woning, vereist is dat het hypothecaire krediet een looptijd van tenminste tien jaar heeft, dat die zelfde voorwaarde geldt voor de belastingvermindering voor kapitaalaflossingen en dat daaruit volgt dat het krediet slechts voldoet aan de fiscale aftrekbaarheidsvoorwaarden wanneer het van bij de aanvang gedurende minstens tien jaar gewaarborgd is door een hypothecaire inschrijving. De hypotheekonderneming mag geen fiscaal attest uitreiken voor kredieten waarvan blijkt dat niet aan deze voorwaarde is voldaan.

De interpretatie van de Administratie betekent dat, wanneer een klant in het vijfentwintigste jaar van de kredietopening en dus van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving een nieuw krediet aangaat, hij dan geconfronteerd wordt met de verplichting vroegtijdig de inschrijving te vernieuwen. Een commercieel moeilijk verkoopbare werkwijze en tevens op het principiële vlak, namelijk rekening houdend met het hypothecaire regime en de technieken van kredietopening en hypotheek voor alle sommen, onaanvaardbaar.

De BVK volgt deze interpretatie niet en heeft hierover herhaaldelijk overleg gehad met de Administratie, die enkel bereid is een administratieve tolerantie te hanteren mits een nieuwe ingrijpende wijziging van de fiscale attesten, terwijl deze voor de sector niet mogen en niet kunnen aangepast worden ter gelegenheid van elke specifieke problematiek maar enkel na grondige analyse van de totaliteit van de mogelijke verdere wijzigingen.

Deze tolerantie zou bovendien in strikte voorwaarden voorzien zowel voor de nieuwe kredieten als voor de reeds bestaande. Dit geldt ook wat betreft de inschrijvingen die wel nog tien jaar duren maar in de loop van het krediet vervallen.

In het licht van het standpunt van de Administratie en om het risico op verwerping van het fiscaal attest te vermijden heeft de BVK haar leden aangeraden de gewenste maatregelen te nemen.

Noodzaak van een verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving

In antwoord op een parlementaire vraag van 2009 deelde de Minister van Financiën mee bereid te zijn een parlementair initiatief inzake de verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving te onderzoeken. Febelfin/BVK dringt hierop aan, niet alleen gezien de hoger beschreven fiscale problematiek, maar eveneens omdat de duur van de kredieten langer wordt en het vanzelfsprekende belang ervan in het kader van de technieken van kredietopening van onbepaalde duur en hypotheek voor alle sommen. Inderdaad, de grote meerderheid van de hypotheekondernemingen zijn in de loop van de jaren 1990 op deze technieken overgestapt en dus gaan hoe langer hoe meer voorschotten verstrekt worden in de laatste jaren van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijvingen die vanaf toen gevestigd werden. De minste verlenging van een krediet op dertig jaar doet ons belanden in een verlenging van de hypothecaire inschrijving.

De wet inzake de mede-eigendom houdt rekening met de belangen van de hypotheekondernemingen

De wet van 2 juni 2010 « tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek teneinde de werking van de mede-eigendom te moderniseren en transparanter te maken » bepaalt dat bij de ondertekening van de authentieke akte de optredende notaris de door de overdrager verschuldigde achterstallige op gewone en buitengewone lasten van de prijs van de overdracht moet afhouden. De optredende notaris betaalt echter eerst de bevoorrechte, de hypothecaire schuldeisers of de hypothecaire schuldeisers die hem kennis hebben gegeven van een derdenbeslag of een overdracht van schuldvordering. Deze wet is op 1 september 2010 in werking getreden. De werkwijze voor de notaris uit het artikel verschilt niet wezenlijk van de bestaande.

Een aantal aanverwante wetsvoorstellen en een ondertussen opnieuw ingediend wetsvoorstel voorzagen en voorzien in een wijziging van de hypotheekwet om aan de vereniging van mede-eigenaars een voorrecht toe te kennen tot waarborg van de achterstallige bijdragen in de gemeenschappelijke lasten. Het zou een voorrecht op onroerende goederen geworden zijn met voorrang op de hypothecaire schuldeisers. De strijdigheid met de principes uit de hypotheekwet zou reeds blijken uit de afwezigheid van publiciteit van dit voorrecht op het hypotheekkantoor. Een dergelijke nieuwe occulte zekerheid zou tot rechtsonzekerheid leiden waarvan enkel de verkrijger het slachtoffer zal zijn, gezien hij de achterstallige lasten moet dragen. Bovendien, bij het ondertekenen van de onderhandse verkoopovereenkomst zal de koper veelal niet op de hoogte zijn van het juiste bedrag van deze achterstallige lasten.

De vereniging van mede-eigenaars beschikt op dit ogenblik over andere verhaalsmogelijkheden, waaronder het uitvoerend onroerend beslag en het minnelijke verzet gevolgd door een bewarend of uitvoerend beslag.

De wet op de openbare verkoop voorziet in een welkome vereenvoudiging

De bepalingen van de wet van 15 mei 2009 « tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de openbare verkoop van onroerende goederen betreft » zijn van toepassing op alle openbare verkopen waarvan de akte houdende de verkoopvoorwaarden zijn verleden na 1 januari 2010.

Voortaan geldt het principe van de openbare verkoop in één enkele zitting met opschortende voorwaarde van afwezigheid van hoger bod. Dit is een belangrijke verbetering, gezien zo de kosten gedrukt worden en de verkoop veel efficiënter zal gebeuren. Het recht van hoger bod wordt behouden.

De notaris kan een instelprijs te bepalen en onder bepaalde voorwaarden een premie aan de definitieve koper toekennen onder de vorm van een koopprijsvermindering. De aan de definitieve koper eventueel toegekende premie kreeg het statuut van bevoorrechte gerechtscost.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

Een gezamenlijke inspanning van notarissen en hypotheek-ondernemingen voor het versterken van de financiële vaardigheid van de kandidaat-kredietnemer

De gezamenlijke brochure « Woonkrediet Enkele begrippen » (NL/FR), opgenomen op de websites van Febelfin/BVK en de Federatie van het Notariaat werd herwerkt. De kandidaat-kredietnemer vindt hierin nuttige informatie over de werkwijze bij het verstrekken van het woonkrediet, de types kredieten, de hypotheek en de hypotheek voor alle sommen, de hypothecaire volmacht, lenen als koppel of met verscheidene personen, wederzijdse volmachten van kredietnemers, eenheid van rekening en toerekening van betalingen, waarborgen verleend door derden, opheffing-doorhaling van de hypothecaire inschrijving en opvang bij betalingsproblemen.

Schuldsaldoverzekeringen en risicopersonen – Een goed bedoelde maar weinig coherente wet

De wet van 21 januari 2010 « tot wijziging van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst wat de schuldsaldoverzekeringen voor personen met een verhoogd gezondheidsrisico betreft » zou het mogelijk maken dat, wanneer de verzekeringnemer uit de doelgroep niet akkoord gaat met een te betalen bijpremie of wanneer de verzekering geweigerd wordt, hij dan een herevaluatie kan vragen door een herverzekeraar of door een Opvolgingsbureau voor de tarifiering.

Om de premie betaalbaar te houden, zal een Compensatiekas vanaf een bepaald premieniveau het surplus voor haar rekening nemen. De verzekeraars, die levensverzekeringen als waarborg voor kredieten voor de enige eigen gezinswoning aanbieden, en de hypotheekondernemingen zijn hoofdelijk gehouden aan de Compensatiekas de stortingen te doen nodig voor het volbrengen van haar taak en voor haar werkingskosten.

Krachtens de wet moest de Commissie voor Verzekeringen tegen begin augustus 2010 een gedragscode uitwerken over de medische vragenlijst, het medisch onderzoek, de behandeling van de verzekeringsaanvraag, de andere waarborgen die de kredietgevers zouden kunnen vragen, de toegang tot het Opvolgingsbureau en de informatieverplichting. Slaagt ze daarin niet, dan stelt de Koning de code vast.

Febelfin/BVK heeft als lid van de Commissie haar standpunt meegedeeld inzake de afbakening van het toepassingsgebied *ratione materiae* en *ratione personae* van de gedragscode, want desbetreffend getuigt de wet duidelijk van gebrek aan coherentie. Ze sprak zich ook uit over de andere waarborgen die de hypotheekondernemingen zouden kunnen vragen als er uiteindelijk toch geen schuldsaldoverzekering kan verstrekt worden en de over werkwijze in verband met de te verstrekken informatie.

De schuldsaldoverzekering is sinds tien jaar geen voorwaarde voor de fiscale aftrekbaarheid meer. In tegenstelling tot de verzekering tegen brand van het gehypotheekte goed, is ze een voordeel voor de kredietnemer eerder dan voor de kredietgever.

De Commissie heeft in juni 2010 beslist de werkzaamheden tot het opstellen van de gedragscode stop te zetten. Gezien thans de Koning de gedragscode moet opstellen, heeft Febelfin/BVK haar standpunt onderzocht wat de afbakening van het toepassingsgebied van de tussenkomst van de Compensatiekas, de verdeling van de kosten van de Compensatiekas tussen de verzekeringsmaatschappijen en de kredietgevers en de verdeling van de bijdrage in de kosten binnen de groep van de kredietgevers.

De Europese Commissie treedt naar buiten

Op 22.07.2010 publiceerde de Europese Commissie haar Working Paper on Responsible Lending and Borrowing inzake hypothecair krediet. Ze organiseerde op 14.09.2010 een Workshop voor de Sector over deze tekst. Ze zou in 2011 een voorstel van richtlijn inzake hypothecair krediet publiceren.

De Working Paper herinnert aan het voorafgaande werk van de White Paper van december 2007 en de daaruit talrijk voortgevloeide studies van consultants en aan het initiatief van begin 2009 om verantwoordelijke en betrouwbare financiële markten tot stand te brengen (de Spring EU Council Driving European Recovery van 4.03.2009).

De Commissie stelt een aantal principes inzake hypothecair krediet voorop om de benadeling van de consument te beperken, zijn mobiliteit te verhogen, de cross-border activiteit te vergemakkelijken en een level playing field te creëren.

Voor de te nemen maatregelen bepaalt de Europese Commissie een toepassingsgebied naast enkele algemene werkvoorwaarden en de te reglementeren aspecten, namelijk publiciteit en marketing, informatie en toelichting, onderzoek van de terugbetalingscapaciteit en de geschiktheid van het product, advies, jaarlijks kostenpercentages en prudentiële en toezichtvereisten.

De tekst stelt ook een vernieuwd Europees Gestandaardiseerd Informatieblad (ESIS) inzake hypothecair krediet voor.

De voorgestelde maatregelen betreffen onder meer de beoordeling van de terugbetalingscapaciteit van de kandidaat-kredietnemer. De sector meent dat het een vergissing zou zijn te bepalen dat in geval van negatieve beoordeling van de terugbetalingscapaciteit het krediet moet geweigerd worden, want deze beoordeling is maar één van de elementen in de beoordeling voor de kredietverstrekking, naast onder meer het doel van het krediet, het type kredietnemer, de leningsquotiteit, de bijkomende waarborgen, het interne en externe kredietverleden, de gedragsscore voor bestaande cliënten en de socio-demografische economische situatie voor nieuwe cliënten.

De Europese Commissie wou eveneens in een verplichte beoordeling van de productgeschiktheid voorzien. Dit nieuwe concept verplaatst de eindverantwoordelijkheid van de kredietverrichting echter van de kredietnemer naar de kredietgever. In de MiFID-reglementering is de geschiktheidsbeoordeling wel het essentiële element van investeringsadvies, maar daar gaat het om het geld van de consument-belegger die zelf het risico draagt.

Aanverwante wetgeving

De wet betreffende de marktpraktijken

De wet van 14 juli 1991 « betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument » werd vervangen door de wet van 6 april 2010 « betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming ». Ze trad op 12 mei 2010 in werking. Enerzijds werden een aantal verouderde regels geschrapt en werd vereenvoudiging nagestreefd. Anderzijds moest de wet ten dele worden aangepast aan de

Europese regels, dit onder andere na een arrest van het Hof van Justitie van 23 april 2009 inzake het gezamenlijk aanbod.

De consument moet tijdig en op een behoorlijke wijze geïnformeerd worden over de belangrijkste kenmerken van het goed en de verkoopvoorwaarden.

Wat het gezamenlijk aanbod betreft, kan sedert het hoger vermeldde arrest het gezamenlijk aanbod aan de consument niet meer a priori verboden worden gezien dergelijk verbod strijdig is met Richtlijn 2005/29/EG inzake oneerlijke handelspraktijken. De wet legt dan ook het principe vast dat gezamenlijke aanbiedingen aan de consument toegestaan zijn. Gezamenlijk aanbod blijft wel onderworpen aan de voorwaarde dat het niet strijdig is met de eerlijke handelspraktijken jegens consumenten.

Bij wijze van uitzondering staat de Richtlijn de lidstaten wel toe strengere maatregelen te nemen voor het gezamenlijk aanbod van financiële diensten. Dit wordt verantwoord door de complexiteit en de eraan verbonden risico's voor de economische belangen van de consument. De wet voorziet daarom in een verbod met uitzonderingen. Artikel 72 van de wet op de marktpraktijken bepaalt dat elk gezamenlijk aanbod aan de consument, waarvan minstens één bestanddeel een financiële dienst is, en dat verricht wordt door een onderneming of door verscheidene ondernemingen die handelen met een gemeenschappelijke bedoeling, verboden is, maar dat het onder meer geoorloofd is gezamenlijk financiële diensten die een geheel vormen aan te bieden.

Deze regeling voor het gezamenlijk aanbod van financiële diensten doet geen afbreuk aan de specifieke reglementering uit de wet op het hypothecair krediet, de wet op het consumentenkrediet en de wet op de landverzekeringsovereenkomst.

Centraal Bestand van Berichten van beslag

De wet van 29 mei 2000 « houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek » voorziet in de oprichting en het beheer van dit bestand door de Nationale Kamer van de Gerechtsdeurwaarders. Deze laatste wenste op 23 oktober 2010 een aantal bepalingen van de wet in werking te laten treden, wat onder meer betekende dat vanaf dat moment alle berichten via tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder elektronisch moesten worden neergelegd.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

Er moest daartoe dringend een koninklijk besluit, dat de inwerkingtreding regelt en dat tevens de nieuwe modellen van berichten bevat, en een ministerieel besluit, dat de kosten van de tussenkomst van de gerechtsdeurwaarder zou bepalen, gepubliceerd worden, maar dit bleek niet tijdig mogelijk.

Gezien de praktische moeilijkheden voor de financiële instellingen indien de wet op 23 oktober zou in werking getreden zijn, de vaststelling dat het CBB-project niet als een lopende zaak behandeld kon worden, de mogelijkheid van een oplossing via de parlementaire weg en de wens de technische ontwikkeling te optimaliseren door toevoeging van nieuwe functionaliteiten en releases, besliste het Kabinet van de Minister van Justitie tenslotte toch uitstel toe te kennen tot een nader te bepalen datum. Er werd in overlegvergaderingen met de sector voorzien.

6

De organen van de Vereniging

De organen van de Vereniging

Directiecomité

Bureau **

Voorzitter	Marianne DELBROUCK , KBC BANK N.V.
Ondervoorzitters	Joanna VAN BLADEL , DEXIA BANK N.V. Rainer STOFFELS , EULER HERMES CREDIT INSURANCE N.V.
Secretaris van het Bureau	Patricia OOSTERLYNCK , AXA BANK EUROPE N.V.
Schatbewaarder	Gérald BOGAERT , EUROPABANK N.V.

Leden **

Luc ADRIAENSSEN, KREFIMA N.V.
Philippe BERNARD, COFIDIS N.V. *
Ludo BOVRE, BNP PARIBAS FORTIS N.V. *
Dominique CHARPENTIER, ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.
Jean Louis DE VALCK, LANDBOUWKREDIET N.V.
Marc DUFOSSET, ETHIAS BANK N.V.
Christian GUIRAUD, BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM N.V.
Paul HEYMANS, ALLIANZ BELGIUM N.V.
Philippe PICRON, ING BELGIË N.V. *
Guy SCHELLINCK, CITIBANK BELGIUM N.V. *
Stéphane STIERLI, PSA FINANCE BELUX N.V.

De personen van wie de naam vetjes is gedrukt, zijn lid van het Bureau.

* Waarnemend lid

** Per 31 december 2010

De organen van de Vereniging

Marianne DELBROUCK,
KBC BANK N.V.

Gérald BOGAERT,
EUROPABANK N.V.

Dominique CHARPENTIER,
ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.

Rainer STOFFELS,
EULER HERMES CREDIT
INSURANCE N.V.

Luc ADRIAENSSEN,
KREFIMA N.V.

Jean Louis DE VALCK
LANDBOUWKREDIET N.V.

Joanna VAN BLADEL,
DEXIA BANK N.V.

Philippe BERNARD,
COFIDIS N.V.

Marc DUFOSSET,
ETHIAS BANK N.V.

Patricia OOSTERLYNCK,
AXA BANK EUROPE N.V.

Ludo BOVRE,
BNP PARIBAS FORTIS N.V.

Christian GUIRAUD,
BNP PARIBAS FORTIS PERSONAL
FINANCE BELGIUM N.V.

Paul HEYMANS,
ALLIANZ BELGIUM N.V.

Philippe PICRON,
ING BELGIE N.V.

Guy SCHELLINCK,
CITIBANK BELGIUM N.V.

Stéphane STIERLI,
PSA FINANCE BELUX N.V.

Secretariaat

Ivo VAN BULCK,

Jozef T'JAMPENS,
Sandrine CLERCKX,
Frans MEEL,
Christa VANHOUTTE,

Secretary General UPC-BVK,
Director Commercial Banking FEBELFIN
Senior Counsel
Senior Counsel
Senior Counsel
Assistant

Aarlenstraat, 82, 1040 BRUSSEL
Tel. 02/507 68 11 - Fax 02/507 69 92
<http://www.upc-bvk.be>
upc-bvk@febelfin.be

De organen van de Vereniging

Technische commissies

JURIDISCHE COMMISSIE

Voorzitter	Dhr. F. VAN DER HERTEN (KBC BANK)	
Ondervoorzitter	Dhr. A. SENEAL (LANDBOUWKREDIET)	
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. R. BISCARI Mevr. S. BONGARD Mevr. Ch. BONNAMI Dhr. B. BOONE Mevr. S. DAUSSOGNE	Dhr. S. VERMEIRE	ING BELGIE EUROPABANK DEXIA BANK SAINT-BRICE BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX RECORD BANK BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM BNP PARIBAS FORTIS EULER HERMES CREDIT INSURANCE
Dhr. T. DEBOOSER		
Mevr. A.F. FAUVILLE Dhr. T. GENARD		
Mevr. F. GEVAERTS Mevr. A. HANSENS	Mevr. N. VAN PETEGEM	
Mevr. Y. HOORNAERT Dhr. X. LAIR Dhr. Ch. LIZEE Dhr. Ch. LUZZI Dhr. L. PLUYMERS Dhr. B. RASQUAIN Dhr. K. ROMAINVILLE Mevr. F. SEGHERS Dhr. A. SENEAL Dhr. J. TORFS Dhr. F. VAN DER HERTEN Mevr. H. VAN LOOK Dhr. J. VERLAET Mevr. J. WGEUW	Dhr. Th. MANIQUET	

COMMISSIE VOOR FINANCIËLE EN ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

Voorzitter	Dhr. J.L. DE VALCK (LANDBOUWKREDIET)	
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. A. BLOMMAERT Dhr. G. BOURLART Dhr. E. CASIER Dhr. G. de BIE Dhr. J. DECLEYN Mevr. A. DE JONGHE Dhr. Ch. DE KINDER Dhr. J.L. DE VALCK Dhr. W. GEUENS Mevr. G. GOBLET Mevr. A. GOSSIA Dhr. X. JADOUL Dhr. L. JANSSENS Dhr. H. LUCET	Dhr. F. FIGLAK	COFIDIS ING BELGIE RECORD BANK CITIBANK BELGIUM ATRADIUS INSURANCE ING BELGIE ALPHA CREDIT LANBOUWKREDIET CENTEA ATRADIUS INSURANCE BNP PARIBAS FORTIS ETHIAS BANK EB-LEASE/EUROPABANK BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM AXA BANK EUROPE DEXIA BANK BNP PARIBAS FORTIS SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX BNP PARIBAS FORTIS KBC BANK KREFIMA
Mevr. A. MERTENS Mevr. V. MEYNEN Dhr. R. PILATE Mevr. F. SCHEPENS		
Mevr. S. VAN DOOREN Dhr. R. VANDYCK Dhr. J. VAN HEMELRYCK	Mevr. M. STIENS	

COMMISSIE HYPOTHECAIR KREDIET

Voorzitter	Dhr. P. HEYMANS (ALLIANZ BELGIUM)	
Ondervoorzitter	Dhr. Ph. D'HAEN (CREDIBE)	
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. H. BEKAERT Mevr. S. BONGARD Mevr. Ch. BONNAMI Dhr. G. BOURLART	Dhr. F. DE NIL Mevr. Ch. DE BRABANDERE en Dhr. J. VANDENBROUCKE Dhr. Ph. SEYNAEVE	AG INSURANCE EUROPABANK DEXIA BANK
Dhr. E. CASIER Mevr. F. COULON Dhr. Ch. DE BIE Dhr. Ph. DEMAZY Dhr. E. DESNYDER Mevr. M. DETHISE Dhr. Ph. D'HAEN Dhr. P. HEYMANS Mevr. Y. HOORNAERT Dhr. X. JADOUL Dhr. J. TORFS Dhr. F. VAN DER HERTEN Dhr. G. VAN DE WALLE Mevr. H. VAN LOOK Mevr. M. VOUNCKX	Dhr. Ch. VANDENDORPE Mevr. M. DIGNEFFE Dhr. Th. MANIQUET Dhr. B. SEGHERS Mevr. T. HUYLEBROECK Dhr. R. PILATE	ING BELGIE RECORD BANK LANDBOUWKREDIET DELTA LLOYD BANK ELANTIS ASSURALIA DEXIA BANK CREDIBE ALLIANZ BELGIUM BNP PARIBAS FORTIS ETHIAS BANK CENTEA KBC BANK KREFIMA AXA BANK EUROPE BNP PARIBAS FORTIS

COMMISSIE AUTOFINANCIERINGEN

Voorzitter	Dhr. S. STIERLI (PSA FINANCE BELUX)	
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. M. ANDRIES Dhr. D. BAELE Mevr. A. BEYENS		GENERAL MOTORS ACC RECORD BANK MERCEDES-BENZ FINANCIAL SERVICES BELUX FCE BANK VOLKSWAGEN BANK BNP PARIBAS FORTIS DEXIA BANK ALPHA CREDIT AXA BANK EUROPE EB-LEASE EULER HERMES CREDIT INSURANCE BANQUE CPH BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM PSA FINANCE BELUX BMW FINANCIAL SERVICES ATRADIUS CREDIT INSURANCE
Dhr. W. CEULEMANS Mevr. M. DEJONGHE Mevr. M. DELBECQUE Dhr. F. FIGLAK Dhr. R. GOEMAERE Dhr. T. HUYLEBROECK Dhr. L. JANSSENS Dhr. B. LENS		
Dhr. B. PICOU Dhr. U. SETTI		
Dhr. S. STIERLI Mevr. A. STRUYF		
Dhr. D. VANDE PUTTE		

De organen van de Vereniging

COMMISSIE KREDIETBEMIDDELAARS

Voorzitter Dhr. L. ADRIAENSSEN (KREFIMA)

Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen	Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. L. ADRIAENSSEN Dhr. P. AESSELOOS	Dhr. E. VAN DER STRATEN	KREFIMA SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX	Dhr. P. VANMEERBEECK Mevr. H. VAN NIJVERSEEL Dhr. P. VANSTRAELEN		KREFIMA CREDIMO FIMASER
Dhr. J. ANTOINE Mevr. Ch. BONNAMI Dhr. J. DANIELS Mevr. S. DAUSSOGNE		DEXIA BANK DEXIA BANK AXA BANK EUROPE BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM BNP PARIBAS FORTIS LANDBOUWKREDIET RECORD BANK	Dhr. J. VERHELST Dhr. J. VERHEYDEN Dhr. J. VERLAET		CREDIBE AXA BANK EUROPE KREFIMA
Mevr. K. DE BEER Dhr. D. DE CONINCK Dhr. I. DEMUYNCK Mevr. I. DE REUCK Dhr. R. D'HONT Mevr. M. DIGNEFFE Dhr. Th. GENARD		DEXIA BANK EUROPABANK ELANTIS BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM CENTEA CITIBANK ALLIANZ BELGIUM EUROPABANK BNP PARIBAS FORTIS EULER HERMES CREDIT INSURANCE ATRADIUS CREDIT INSURANCE			
Dhr. G. GOOSSENS Dhr. M. HENAU Dhr. P. HEYMANS Dhr. L. JANSSENS Dhr. Ph. RONDIA Dhr. R. STOFFELS					
Dhr. D. VANDE PUTTE					

LEDENLIJST op 31 december 2010

AG INSURANCE N.V.
ALLIANZ BELGIUM N.V.
ALPHA CARD C.V.B.A.
ALPHA CREDIT N.V.
AMERICAN EXPRESS INTERNATIONAL Inc.
ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.
AUXIFINA N.V.
AXA BANK EUROPE N.V.
BANK DEGROOF N.V.
BANK DELEN & de SCHAEZTEN N.V.
BANK J. VAN BREDA & Co G.C.V.
BANK VAN DE POST N.V.
BANQUE CPH S.C.R.L.
BCC CORPORATE N.V.
BHW BAUSPARKASSE A.G.
BMW FINANCIAL SERVICES BELGIUM N.V.
BNP PARIBAS FORTIS N.V.
BNP PARIBAS LEASE GROUP N.V.
BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM N.V.
CBC BANQUE S.A.
CENTEA N.V.
CITIBANK BELGIUM N.V.
COFIDIS S.A.
CREDIBE N.V.
CREDIMO N.V.
DELTA LLOYD BANK N.V.
DEXIA BANK BELGIE N.V.
DHB BANK N.V.
EB-LEASE N.V.
ELANTIS S.A.

EOS AREMAS BELGIUM N.V.
ETHIAS BANK N.V.
EULER HERMES CREDIT INSURANCE N.V.
EUROPABANK N.V.
FCE BANK plc
FIDUSUD S.A.
FIMASER N.V.
FONDS DU LOGEMENT WALLON S.C.
GENERAL MOTORS ACCEPTANCE CORPORATION, CONTINENTAL
GOFFIN BANK N.V.
HOIST KREDIT AB
ING BELGIE N.V.
INTERNATIONAL CARD SERVICES B.V.
KBC BANK N.V.
KBC CONSUMER FINANCE N.V.
KREFIMA N.V.
LANDBOUWKREDIET N.V.
L'ENTR'AIDE FINANCIERE DU TOURNAISIS S.A.
MERCEDES-BENZ FINANCIAL SERVICES BELUX N.V.
PATRONALE LIFE N.V.
PSA FINANCE BELUX N.V.
P&V VERZEKERINGEN C.V.
RECORD BANK N.V.
RECORD CREDIT SERVICES C.V.B.A.
SAINT-BRICE S.A.
SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX B.V.
VAN BREDA CAR FINANCE N.V.
VDK SPAARBANK N.V.
VOLKSWAGEN BANK GMBH

BVK

Beroepsvereniging van het Krediet

J A A R V E R S L A G
2010